

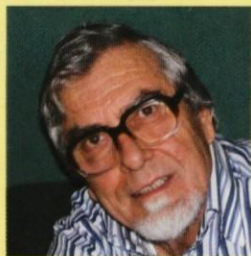
logaške novice

Glasilo občine Logatec, 15. november 2007, letnik XXXVIII, št. 11

- ❖ Novi predsednik republike - Danilo Türk
- ❖ Zasnova proračuna 2008
- ❖ Ob dnevu spomina in opomina
- ❖ Gladko po gladki Tržaški
- ❖ Gostilni Turk visoko priznanje za kakovost
- ❖ Jubilej največje logaške kmetije
- ❖ Obrazi Planinskega polja
- ❖ Desetletje vznesene uglašenosti zbora Tabor
- ❖ Dvajsetletnica plemenite pevske razsežnosti "Notranjske"
- ❖ Zanosno ob 35-letnici Glasbene šole
- ❖ Sv. Katarina v novi preobleki
- ❖ Z belo žogico do novih uspehov
- ❖ Male radosti ob tednu otrok
- ❖ Po himalajskih ledenikih
- ❖ Čigav dom je lepši?

Kdo postavlja jaslice?

Peterle je v prvem krogu le toliko zmagal, da je omogočil Turku gladko zmago v drugem krogu. Kar pa je najbolj pomembno: imeli bomo prvega predsednika Slovenije, ki leta 1991 – tik pred napadom JLA na Slovenijo – ni podpisal deklaracije za mir, ki je bila uperjena zoper ustanovitev slovenske vojske, ki je ubranila

Slovenijo, njeno samostojnost in njeno demokracijo. In vendar prejšnja predsednika sta postala vrhovna poveljnika vojske, zoper katero sta se izrekla s podpisom navedene deklaracije, seveda, v imenu patriotizma, samozavesti in pokončnosti?!

Sočasno z bitko za predsedniški stolček pa Janez Stanovnik, nekdanji »oče naroda«, meni, da je »zgodovinska resnica edini in najboljši način, da se megla okrog poveljnih pobojev razčisti«. Bilo bi prekrasno, ko bi brkati »oče naroda« ne bil prepričan, da bi z »meglo okrog poveljnih pobojev« najbolje opravili kar tako, da bi se še nadaljnjih 50 let ali še dlje zatnjevalo, da se v poveljnih oblastnih vrhovih, kamor je sodil tudi tovariš Stanovnik, o pobojih ni nič vedelo.

Tovrstna politična širokosrčnost je na lik podobna Kosovi komisiji, specializirani za preprečevanje korupcije. Ta nas je zadnje čase naravnost osrečila z izjavljanji, da

nakup letalske vozovnice za indijskega zdravilca – za našega zaplaninskega predsednika – in nakup ure za uslužbenca Sove **ustreza definiciji korupcije**. Ni pa dokazov, da je nakup karte naročil predsednikov urad. Ha. Lepa je ta. Sova se torej kar tako sama od sebe odloči, da plača karto za zdravniško pomoč predsedniku, ki ima tako in tako bogato proračunsko podporo, mojemu bližnjemu, ki se prebija v življenju s podpoprečnimi prejemki, pa se taista Sova ne odloči za plačilo zdravilca, ki bi pomagal revežu, ki se z boleznijo daje že leta in leta. Sova je pač ptica, ki najraje slepomiši naskrivoma, se pravi ponoči.

Breda Kutin pa slepomiši podnevi bolj kot ponoči. Neverjetno zgovorno nas prepričuje – nas potrošnike, kako nam je ravnati zoper inflacijo, se pravi zoper podražitve. Ponuja nam silno priročno rešitev: potrošniki naj iščemo cenejšo ponudbo. Kakopak! Prava malenkost, demokratično bomo pobrskali samo med 40.000 trgovskimi artikli! Pa bo inflacija stisnjena v kot.

Drugačnega demokratičnega brskanja pa se je lotil visoki predavatelj na FDV. Svojim študentom je odredil silno demokratično brskajočo nalogo: študentje naj bi raziskovali, kaj se dogaja po cerkvah na dan predsedniških volitev! Ta brskajoča naloga me je spomnila na tisto nalogo, ki je njega dni narekovala vohljačem ugotavljanje, v katerih hišah da so za božič postavljali jaslice.

Urednik

Dober dan – gospod župan!

Naravnost iz županove pisarne

Župan Janez Nagode.

Prenovitev občinskih cest

To pot župan ni skrival zadovoljstva – ne le zaradi prenovitvenih del na Tržaški cesti, ampak tudi – zaradi posodobljenih cest po različnih krajevnih skupnostih. Tako so bile do letošnje jeseni asfaltirane ceste v KS Trate z Veharš proti Godoviču in del ceste na vavknov grič, v KS Tabor (v Žibršah) cesta Turk – Klavžar – Koren, v KS Hotedršica del ceste Ravnik – Podravnik (mimo

turistične kmetije Vrbanovc), v KS Vrh Sv. Treh Kraljev cesta Orel – Trate in v KS Naklo Poštni vrt s komunalno infrastrukturo in pločnikom.

V pripravi za asfaltno prevleko pa sta občinski cesti v KS Rovte, in sicer na Petkovcu proti Jurci ter v Rovtah od Kulturnega doma proti Modrijanu.

Od Tovarniške do Rovtarske ceste

Končana je prenova dela Tovarniške ceste od križišča s Cankarjevo ulico do križišča s Tržaško cesto. Na tem delu ceste je bilo treba prenoviti vodovod, asfaltno prevleko, pločnik vzdolž Brusovega vrta ter na novo vgraditi plinsko napeljavo.

S Tovarniške se dela prek križišča s Tržaško nadaljujejo na Rovtarski cesti. Na levi strani proti Rovtam bo do konca naselja zgrajen pločnik v širini 160 cm, zato bo cesta, ki bo mestoma nižana do 25 cm, zamaknjena nekoliko proti desni strani. Urejeno

bo zajetje padavinskih voda in odvajanje v ponikalnice. Na novo bo cestišče asfaltirano z ugrajenimi elementi, ki bodo umirjali promet pred dostopom v naselje. Sočasno bo obnovljen vodovod in v dogovoru z Adriaplinom bo izvedena tudi plinifikacija.

Troje zajetnih investicij

P r e d l o g proračuna Občine Logatec za leto 2008 predvideva troje pomembnih in tudi finančno zajetnih investicij: rekonstrukcija in dograditev Zdravstvenega doma, izvedba druge gradbene faze na Osnovni šoli Tabor (pridobitev novih učilničnih in kabinetnih prostorov) ter gradnja Upravnega centra.

Priprava prostorskega načrta

Na podlagi 46. člena Zakona o prostorskem načrtovanju je župan Janez Nagode sprejel sklep o pripravi Prostorskega načrta naše občine. V prostorskem načrtu so opredeljeni roki za pripravo prostorskega akta in navedeni nosilci urejanja prostora. Akt bo veljal za osnovni prostorski dokument, ki bo nadomeščal nekdanji Dolgoročni plan Občine Logatec.

Prenova Tovarniške ceste.

Foto: Franc Brus

Na naslovnici: Za spomin in opomin

Foto: Metka Bogataj

Špela Istenič

Naj le bo proračun ambiciozen!

Občinski svet se je 8. novembra med drugim srečal z redarsko službo, z obetavnim proračunom za leto 2008, z zasnovo Upravnega centra, s sodobnim projektom odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter s prizadevanji za zavarovanje divjadi

Redarska služba nared do marca 2008

Stanislav Bele, vodja medobčinskega inšpektorata, je predstavil odlok o ustanovitvi skupnega Medobčinskega inšpektorata in redarstva, ki je pripravljen na podlagi pripomb, ki so jih posredovale občine, vključene v skupno medobčinsko službo. Sofinanciranje skupne službe bo v odvisnosti od števila prebivalstva; logaški občini pripada 20% sofinanciranja. Odvisno od problematike bo inšpektorat z redarstvom prisoten v občini vse dni v tednu. Pri določenih nalogah javnega reda in miru ter prometne varnosti bo redarstvo sodelovalo s policijo, upoštevajoč občinski program varnosti, ki ga pripravi vsaka občina za svoje območje in ga verificira Ministrstvo za notranje zadeve. Predvideva se, da bodo vse občine sprejele zadevni odlok do konca leta, nato bodo stekle vse

Župan razlaga proračun.

potrebne priprave, da bo redarska služba lahko začela s svojim delom marca 2008. – Svetniki so brez posebne razprave sprejeli Odlok o ustanovitvi Medobčinskega inšpektorata in redarstva.

(Pre)ambiciozni proračun za leto 2008?

Občinski svet se je začel soočati z vsebino predlaganega proračuna občine za leto 2008. Župan Janez Nagode je uvodoma priznal, da je zasnova občinskega proračuna za naslednje leto ambiciozen, kar ni nič narobe. Prihodki so planirani v višini 15.733.208 evrov, odhodki pa 16.115.189 evrov; obe postavki izvirajo iz realnih pričakovanj. Ko je župan razčlenjeval posamezne postavke, je posebej opozoril na pglavitne investicije, ki bodo občutno angažirale odhodke, tako gradnja Upravnega centra, dozidava Zdravstvenega doma in rekonstrukcija Osnovne šole Tabor v II. fazi pa tudi gradnja čistilne naprave, zahtevnejše ureditve komunalne infrastrukture na Martinj Hribu, v Tičnici, na Rovtarski cesti, v Hotedršici in še kje. Tako je proračun tudi razvojno naravn. Seveda, želje uporabnikov proračuna, zlasti krajevnih skupnosti in javnih zavodov pa večkratno presegajo možnosti občinskih financ, čeprav oplemenitenih tudi s sofinanciranjem pristojnih ministrstev. Pač, želje je treba proračunsko uskladiti z možnostmi.

Peter Stavanja.

potrebne priprave, da bo redarska služba lahko začela s svojim delom marca 2008. – Svetniki so brez posebne razprave sprejeli Odlok o ustanovitvi Medobčinskega inšpektorata in redarstva.

(Pre)ambiciozni proračun za leto 2008?

Občinski svet se je začel soočati z vsebino predlaganega proračuna občine za leto 2008. Župan Janez Nagode je uvodoma priznal, da je zasnova občinskega proračuna za naslednje leto ambiciozen, kar ni nič narobe. Prihodki so planirani v višini 15.733.208 evrov, odhodki pa 16.115.189 evrov; obe postavki izvirajo iz realnih pričakovanj. Ko je župan razčlenjeval posamezne postavke, je posebej opozoril na pglavitne investicije, ki bodo občutno angažirale odhodke, tako gradnja Upravnega centra, dozidava Zdravstvenega doma in rekonstrukcija Osnovne šole Tabor v II. fazi pa tudi gradnja čistilne naprave, zahtevnejše ureditve komunalne infrastrukture na Martinj Hribu, v Tičnici, na Rovtarski cesti, v Hotedršici in še kje. Tako je proračun tudi razvojno naravn. Seveda, želje uporabnikov proračuna, zlasti krajevnih skupnosti in javnih zavodov pa večkratno presegajo možnosti občinskih financ, čeprav oplemenitenih tudi s sofinanciranjem pristojnih ministrstev. Pač, želje je treba proračunsko uskladiti z možnostmi.

V razpravi je Peter Stavanja, predsednik odbora za gospodarstvo, priznal, da so priprave proračuna stekle v sodelovanju z odborom in je tako gradivo smotno pripravljeno za nadaljnjo, tudi javno obravnavo. Ker pa je kar nekaj investicij, ki presegajo enoletno realizacijo, bi bilo za naprej smiselneje pripraviti dvoletni proračun, ki se zdi smotnejši tudi županu.

S soglasno podporo I. obravnavi proračuna je svet

sprejel tudi sklep o 15-dnevni javni obravnavi Predloga proračuna občine Logatec za leto 2008.

Plače direktorjev v javnih podjetjih

Doslej je za določitev plač veljal poseben sklep, ki ga je bil sprejel občinski svet. To pot je svet ta sklep razveljavil, saj se po novem določa plača tudi za direktorje javnih podjetij po panožni kolektivni pogodbi.

Na pot Upravnemu centru

Marjetka Treven, višja svetovalka I, je kar natančno predstavila projekt Upravnega centra Logatec, ki bo zagotovil poslovne prostore za občinsko upravo in posamezne službe državne uprave in še nekaterih drugih uporabnikov. Prikazala je potek vseh dosedanjih aktivnosti, povzetek obsežne investicijske dokumentacije, analizo sedanjega stanja, podatke o načrtovani gradnji, finančno konstrukcijo, investicijsko vrednost, viro financiranja ter terminski plan za izvedbo del. V centru bodo imeli prostore: Občina, Upravna enota, Geodetska uprava, inšpekcijske službe, Center za socialno delo, Urad za delo, Davčna uprava, banka, zavarovalnica, notar, zdravstveno zavarovanje in kiosk. Celotna investicija bo vredna dobrih 6.500.000 evrov. Občina bo krila 50% investicije, preostalo pa Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter Ministrstvo za finance. – Pričetek del je predviden za konec marca 2008, konec pa julija 2009.

Upravni center - to bo pa nekaj lepega.

V razpravi je bilo kar nekaj očitkov na račun ravnih streh, češ da se te v Logatcu ne obnesejo. Vendar so šla pojasnila v to smer, da sodobne tehnologije poznajo zanesljive rešitve za ravne strehe. Klasična dvokapnica pa bi precej povišala gabarit dvonadstropne stavbe, ki bi znatno zasenčila okolje. Nato je svet soglasno sprejel Dokument identifikacije investicijskega projekta, predinvesticijsko zasnovo in investicijski program za izgradnjo upravnega centra Logatec. Finančna sredstva pa zagotovi proračun občine za leti 2008 in 2009.

Grapovčnik – pred komunalnim opremljanjem

Na podlagi sprejetega občinskega lokacijskega načrta za Grapovčnik je investitor komunalne infrastrukture Energoplan pripravil pogodbo komunalnega opremljanja za stanovanjsko sosesko Grapovčnik. Ker so se v pogodbi pokazale nekatere pravne nejasnosti, je svet sklenil, naj župan podpiše zadevno pogodbo, potem ko bo pridobljeno ustrezno pravno mnenje.

Odvajanje in čiščenje odpadnih voda na novo

Direktor Komunalnega podjetja Logatec je predstavil Dokument identifikacije investicijskega projekta, ki zajema odvajanje in

Igor Petek.

čiščenje odpadnih voda v Logatcu. Projekt predvideva novo čistilno napravo in nov primarni kanalizacijski razvod za Mandrge, Kalce – Gorenji Logatec, Martinj Hrib, Brod in obnovo kanalizacijskega voda po Tržaški cesti. Celotna investicijska vrednost znaša 7.233.941 evrov. Ker pa investiciji posegi sovpadajo s projektom Čiste Ljubljane, v katerega je vključenih 13 občin in kar velja za del nacionalnega programa, bo občina konkurirala tudi za nepovratna sredstva iz kohezijskega sklada Evropske zveze. Tako se pričakuje, da bo najmanj 70% investicije sofinancirala država iz evropskih sredstev, preostalih 30% ali manj pa proračun občine Logatec. – Svet je po krajši razpravi soglasno potrdil predloženi investicijski dokument.

Za varen prehod divjadi

Tik ob koncu seje je lovski strešina Lovske družine Logatec Janko Petek seznanil občinski svet s problematiko gradnje nove cestninske postaje in cestninske baze ob logaškem avtocestnem priključku, ki žal, z avtocesto usodno posega v življenjske pogoje divjadi. Ta namreč nagonsko sledi svojim potem – oviram navkljub. Pri tem prihaja do številnih nesreč, udarov, zaradi katerih divjad pogine ali jo je treba zaradi hudih poškodb nujno pokončati. Zato si Lovska družina prizadeva, da bi se ob prestavitvi cestninske postaje 200 m proti Logatcu zgradil nadvoz za varen prehod divjadi prek omenjenega priključka. Vsa dosedanja prizadevanja lovcev in tudi župana, žal, niso zalegla, zato se Lovska družina priporoča občinskemu svetu za podporo. – In občinski svet je podpora tudi soglasno potrdil.

Martin Koren

Napoved revije

Notranjska« je prevzela organizacijo, ker je nihče drug ni želel, gre pa za 25. revijo obrtniških zborov. »Notranjska« bo z revijo »razširila« svojo utečeno prireditve »V nedeljo popoldne bo lušno pri nas« na zadnjo novembrsko nedeljo popoldne ob 15. uri v domu krajanov v Rovtah.

Bronasto priznanje

Na 54. gostinsko turističnem zboru Slovenije, ki je potekal od 8. do 10. oktobra v Termah Olimia, je na tekmovanju gospodinj s turističnih kmetij v pripravi žgancev ali polente in v pripravi pogrinjka prejela Vilma Brenčič s kmetije odprtih vrat ŠINKOVČ bronasto priznanje za »oženjene žgance«.

Iskrene čestitke!

M.D.

Svetniki sprašujejo - župan odgovarja

Bojan Oblak, SDS, je spraševal o usodi ogromnega kupa odpadnih gum v industrijski coni v Zapolju. Kup, kakršen je pod milim nebom, predstavlja pravo ekološko bombo v primeru, da bi prišlo do požara.

Župan je pojasnjeval, da je že zgodaj spomladi interveniral glede odpadnih gum, ki v resnici predstavljajo pravo ekološko bombo. Pristojno ministrstvo in inšpekcija sta pojasnjevala, da je kup odpadnih gum v IOC Zapolje le začasna rešitev, dokler ne bodo odpravili tehnoloških zapletov v zvezi s predelavo odpadnih gum. Obljubljeno je bilo, da bo proizvodnja stekla letošnjo jesen. Potem naj bi tam ne bilo več preteče nevarnosti glede prevelikega nalaganja odpadnih gum.

Špela Istenič

Danilo Türk – predsednik zaradi želja po novem

V drugem krogu predsedniških volitev je **Danilo Türk** gladko premagal konkurenta Lojzeta Peterleta.

V državnem merilu – ob udeležbi dobrih 57% je svoj glas za Danila Türka oddalo 68,26%, za Lojzeta Peterleta pa 31,74%; v našem volilnem okraju pa je ob 60% udeležbi glasovalo za Türka 58,02%, za Peterleta pa 41,98%. (Ta hip še neuradno.)

m.š.

Kako smo volili?

Volilni rezultati za predsednika države v prvem krogu

V državi

	Št. glasov	%glasov
Lojze Peterle	283.412	28,73
Danilo Türk	241.349	24,47
Mitja Gaspari	237.632	24,09
Zmago Jelinčič	188.951	19,09
Darko Krajnc	21.526	2,18
Elena Pečarič	8.830	0,90
Monika Piberl	4.729	0,48

Na Logaškem

Lojze Peterle	54,58%
Monika Piberl	0,71%
Elena Pečarič	1,00%
Danilo Türk	18,37%
Mitja Gaspari	20,86%
Zmago Jelinčič	11,85%
Darko Krajnc	1,63%

Ko smo volili šele v prvo.

Čeprav sta se v drugi krog uvrstila le Peterle in Türk, so bili vsi veseli rezultata, kakršnega so pač dosegli. Tudi mi, čeprav eni bolj, drugi manj!

m.š.

Čustveni navznoter bolj kot navzven

Letošnjo osrednjo občinsko žalno slovesnost, posvečeno spominu mrtvih, je pripravila krajevna skupnost Vrh Sv. Treh Kraljev na Pilu ob dnevu reformacije

Zvon iz bližje smreške fare se je oglasil, kot bi želel naznaniti začetek komemoracije. Pa je vendarle uvodoma v popoldansko obnebje zarezala flavta, da bi s toplino svojega zvoka pregnala mraz, ki je vse bolj pritiskal na krilih hladnega vetra.

Župan J. Nagode govori na osrednji komemoraciji na Pilu.

Zbrane ob znamenju, ki ga je dal postaviti Franc Mlinar – Pilerski po zaobljubi – ob srečni vrnitvi iz nemškega ujetništva – na mestu prejšnjega kužnega znamenja, je nagovoril občinski svetnik in predsednik krajevne skupnosti Vrh Rafko Krvina. Svoj nagovor je naslonil prav na sporočilno simboliko nekdanjega kužnega znamenja. Nekoč so tovrstna znamenja svarila pred nevarnostjo kuge, ki je neusmiljeno morila. Dan današnji pa si kuga nadeva sodobna naličja, kot so prometne nesreče, samomori, ki vse preveč nesmiselno morijo zvečine mlada življenja. »Ko pa naj počastimo spomin umrlih, bodimo čustveni navznoter bolj kot navzven,« je še posvaril govornik.

Župan Janez Nagode je svoj nagovor namenil civilizacijski vrednoti, ki od davnine spremlja človeštvo, da se poklanja spominu umrlih. »Ko ostajamo zvesti pietetni tradiciji,« je nadaljeval župan, »je prav, da se v teh dneh spomnimo vseh naših pokojnih, še posebej vseh tistih, ki so dali največ, kar so imeli, se pravi svoja življenja, za svobodno Slovenijo, da živimo v svoji državi, ki postaja v svetu vse bolj prepoznavna.«

Kulturni spored je naznanila harmonika, tej so sledile recitacije Kosovela in Zlobca pa dvoje pesmi cerkvenega mešanega pevskega zbora iz vrhovske župnije. Na koncu je žirovski župnik, sicer tudi upravitelj vrhovske župnije, povabil zbrano občestvo h kratki molitvi za vse pokojne.

Marcel Štefančič

Lučka z dna srca

Ob prvem novembru –
dnevu spomina na rajne

Hladne jesenske sape nas opozarjajo, da je blizu temačna, mrzla zima. November je že običajno eden najbolj turobnih mesecev, poln deževnih dni. Dolgi večeri, sončne svetlobe je le za vzorec, nas nehote potegnejo v svet razmišljanja. Zazremo se sami vase, misel nas ponese v preteklost in tudi v prihodnost. Razmišljamo o tem, kaj smo in kam potujemo. Stisne nas pri srcu, ko se nam misel ustavi pri dejstvu, da smo vendarle minljivi. Tega se v vsakdanjem vrvenju in hitenju namreč sploh ne zavedamo. Vsi plujemo v en in isti pristan, kjer smo končno vsi, ampak res prav

vsí enaki. Ni razvrščanja na bogate, revne, moške, ženske, lepe, manj lepe, slabe dobre... Ali ni to edino pravično?

Beseda smrt je strašna. Izogibamo se je, groza nas je, ko gledamo in poslušamo, kako s svojo ostro koso kosi po naših cestah, gorah, domovih, bolnišnicah. Le želimo si lahko, da na naše duri in na duri naši bližnjih ne bi še prav kmalu potrkala. A življenje je umetnost; človek je umetnik, ki svoj mozaik gradi predvsem sam. Koliko in kakšne kamenčke bo vanj vgradil, je odvisno od njega samega. Slike, ki jih razstavimo na koncu, so edinstvene, neponovljive. Tako edinstveno in neponovljivo je človeško bitje. O, Bog, daj, da bi mozaiki naših življenj nastajali čim dlje in da bi naš poslednji kamenček dopolnil najlepšo stvaritev človeštva. Vsem tistim pa, ki so le še v naših spominih, naj lučka gori v spomin – najmočnejše tista, ki je skrita na dnu našega srca.

Metka Bogataj

Komemoracija ob spomeniku talcev

Osnovna šola 8 talcev iz Logatca že dolgo vrsto let organizira pred dnevom mrtvih spominsko slovesnost pri spomeniku v Ljubogjni nedaleč od Horjula, kjer je pod streli italijanskih okupatorjev 23. junija 1942 padlo 8 logaških fantov in mož, ki so pomagali partizanom. To so bili: Edvard Vidmar, Lado Grom, Edvard Lenarčič, Drago Vilar, Ivan Korenč, Jože Vidmar, Franc Nagode in Bogo Drnovšek.

Žalna slovesnost v Horjulu.

Letos so učenci pred spomenikom prižgali sveče, položili cvetje in pripravili krajši kulturni program. Spominu 8 talcev so se poklonili tudi člani Združenja borcev za vrednote NOB, ki so k spomeniku položili lovorov venec s trobarvnicno. Tudi tokrat je Logatčane v Ljubogjni spremljalo deževno vreme, kot bi še nebo potočilo solze v spomin na logaške fante in može, ustreljene na tem mestu.

Besedilo in foto: France Brus

Za višjo kakovost življenja

Društvo upokojencev Logatec izvaja projekt
»Starejši za starejše – za višjo kakovost
življenja doma«

Me upokojenci smo pridobili 22 prostovoljcev, da so opravili ustrezno izobraževanje in podpisali posebno izjavo o ravnanju z zaupnimi podatki. Z anketiranjem smo začeli v drugi polovici septembra. Anketni vprašalnik je enoten za vso Slovenijo in vsebuje naslednja poglavja: - osebne podatke, - podatke o zdravstvenem počutju anketiranca, - podatke o kakovosti bivanja, - podatke o potrebi po pomoči, - podatke o druženju in izrabi prostega časa, - izjavo o strinjanju anketiranca, da se njegovi podatki vnesejo v računalnik DU, - da se poišče pomoč, če jo anketiraneec potrebuje. Prostovoljci že pridno obiskujejo starejše nad 69 let na njihovih domovih. Večina nas sprejme in pozdravlja naša prizadevanja. So pa tudi posamezniki, ki nas ne sprejemajo in odklonijo sodelovanje.

Projekt je dolgotrajen proces. Morda danes ne potrebujemo pomoči, lahko pa se primeri, da bomo že jutri potrebovali pomoč. Ob pogovorih s starejšimi smo že odkrili primere, ki javnim službam niso bili poznani ali pa zanje niso dovolj storili - pomoč pa bi bila nujno potrebna. Dobili smo tudi pobude in ideje za nove programe, ki bi bili v pomoč starejšim, ki živijo doma, kajpak, saj imajo starejši mnogo znanja in izkušenj pa tudi še veliko energije. Včasih je treba prav malo, da osamljenim polepšamo dan, obenem pa še nam samim. Skratka, z organizirano pomočjo bi starejši lahko mnogo dlje ostali v domačem okolju, kakovost življenja pa bi se jim izboljšala.

Želimo, da bi bila starost napolnjena z vedrino, veseljem, humorjem, skratka, z optimizmom. Predvsem želimo, da ne bi bil nihče več sam, saj je deljeno veselje - dvojno veselje, deljena bolečina pa postane polovična bolečina. Prav zato prosimo vse starejše občanke in občane, da naše prostovoljce sprejmete v svoje domove. - S skupnimi močmi nam bo uspelo!

Minka Mihevc

Od vprege do traktorja

Spomini na svet pod Klancem

I.

Prav tam, kjer se danes stekata »čevčanska« in stara, sedaj obnovljena Tržaška cesta pa tik pod cerkvijo sv. Jožefa na Čevcih, še stoji več starih pa preurejenih domačij. Hiše še danes verno ohranjajo držo nekdanje občestne pozidave, lokacijsko zasnovo, bi danes rekli v jeziku stroke, ki načrtuje gradnjo naselij. Tako bi si sodobni načrtovalci, ki kaj dajo na izročilo, morali le želeti, ko iščejo in snujejo novo s staro usklajeno podobo kraja. Kljub novejšim pogostim premikom v predstavah ljudi, ki sledijo v materialnem pogledu zamislim, da je vse, kar je mestno, tudi lepo, je v tem prostoru in pri ljudeh ohranjen zanimiv občutek s potrebo po varovanju sestavin starega sveta, v katerem so zrasli. Tudi za ta prostor in vso starejšo generacijo, ki živi v njem, velja spoznanje, da se duhovna preobrazba in z njo način življenja hitreje spreminja kot sama prostorska preobrazba.

To je vsesplošna značilnost postopne, pa ne vedno s tradicijo skladne prostorske preobrazbe po naših vaseh, trgih in mestih. Kar presenetljivo je dejstvo, da sodobni življenjski slog še vedno v sebi skriva trdoživo govorico starega, ki zaradi spremenjenega načina življenja nasploh hitro tone v pozabo. V današnji čas se komaj še ohranja stara govorica, običaji in tudi »govorica« grajenega prostora, ki jo nove generacije z drugačnimi očmi, merili in vrednotami vnašajo v svoj novi vsakdan.

Pa se ni čuditi, da poskušamo našo vas na vse načine spremeniti, ko iz vidnejših krogov naše kulturne srenje slišimo vprašljive ocene o pretirano ruralnem in klerikalnem razvoju naše družbe. Kot da je »ruralno« in tudi »klerikalno« prispodoba samo slabega. Pa ni!

Naj se vendar spomnimo, da v svetu veljajo mesta velikosti naše Ljubljane kot ruralna središča s pozitivnimi in negativnimi predznaki, ki jih nekateri pripisujemo pojmu podeželje. Pa prepustimo svet visoke politike in kulture ob strani in se vrnimo v naš izginjajoči svet vasi, ki meni še vedno veliko pomeni.

Tam pod Klancem sem se še vse do prvih let samostojne Slovenije srečeval z ljudmi, tudi s Cempretom. Ta mi je predstavljal živo pa sprejemljivo podobo povojne »tranzicije«. Sodil je v tisto generacijo, ki je otroštvo preživela med drugo vojno, se srečala z vznesenim obdobjem povojne, ne za vse enake svobode, preživela prevzgojo kmeta v delavca in dočakal svoj zasluženi »penzjon«. Vse njegovo življenje pa je ne glede na ideološko pre-

Drža nekdanje občestne povezave.

vlado samo izbranih vzgojnih ciljev te dobe, ostal vrasel v zemljo, iz katere je bil izšel. Iz sedaj že oddaljenih pomenkov z njim, mi vedno znova stopajo pred oči njegovi živi opisi življenjskih zgodb, njegovo poglobljeno opazovanje življenja okoli sebe, in kar me je najbolj presenečalo, ostal je zvest svojemu svetu vrednot. Vedno znova sem z otroško zvedavostjo prisluhnil iskričnim pripovedim o vsem, kar so v vsakdanjem življenju nanj prenašali starši-kmetje in drugi ljudje, s katerimi je rasel.

Prav nič samozadovoljno, le kot delček njegove življenjske poti je pripovedoval o svojem zgodnjem srečanju s partizani, ko je kot mlad furman med drugo vojno prevažal razstrelivo na Požgano, ne da bi se zavedal teže dela, ki ga je opravljal. V spominu so mu ostajale tudi naporne »hajke«, ki jih je bil deležen prva povojna leta v Posavskih hribih. Deležen je bil tudi trdega prilagajanja novim smernicam v kmetijski politiki. Svojevrstno življenjsko preizkušnjo je doživel prva povojna leta, ko je na osiromašeni kmetiji ob pomoči domačih prevzemal na svoja pleča vso skrb za obnovo kmetije. Pri vsem tem pa je podobno kot drugi preživljal težo miselne prevzgoje iz večje svobode vajenega kmeta v kmeta-delavca. Pa je imel pri tem tudi svojevrstno življenjsko srečo. Za ženo je dobil »pridno delavno ročico« iz sosednjih Žirov. Vajena trdega kmečkega dela, mu je vsa ta leta trdno stala ob strani. Tako je vse do svoje smrti ostal zvest zemlji, čeprav samo od nje ni mogel živeti.

(Prihodnjič dalje.)

Pavle Mihevc

Gospodarske diagonale

Pozdravljena, Tržaška!

Sončno popoldne, 16. oktobra, je ožarilo slovesen dogodek, namenjen otvoritvi prenovljene Tržaške ceste skoz občinsko središče in vzporednega Poštnega vrta

Potem ko je Pihalni orkester »pozdravil s Slovenijo«, je povezovalka Renata Gutnik uglajeno pozdravila množico prisotnih, še posebej visoke goste, med njimi Radovana Žerjava, ministra za promet RS ter logaškega župana Janeza Nagodeta. V nadaljevanju pa je povezovalka opozorila, da je »Logatec prometno stičišče šestih različnih smeri, ki v Logatec in iz njega ali preko njega po Sloveniji in širše posredujejo svojo vsebino. Že zgodovinska dejstva pričajo, da so Logatec in njegovo prometno vozlišče poznali različni narodi od ledenodobnega človeka iz starejše kamene dobe, neandertalcev, Tavriskov, Rimljanov do

današnjega človeka. Povezanost teh krajev s cesto potrjuje tudi Tabula Peutingeriana, znani zemljevid cestnega omrežja nekdanje rimske države iz 5. stoletja našega štetja. Skozi različna obdobja je pomen Tržaške ceste vseskozi naraščal do današnjega dne...«

Seveda, zadovoljstvo nad doseženim je z Logatčani in drugimi uporabniki obeh obnovljenih cest delil tudi župan Janez Nagode, ki se je v svojem pozdravnem nagovoru najprej zahvalil vsem, ki so sodelovali pri prenovitvenih delih, tudi občanom za razumevajoča soglasja, še posebej pa Ministrstvu za promet za njegov delež pri prenovitvenih delih. Nato je župan poudaril

predvsem nekatere zgodovinske preobrazbe Tržaške ceste. Cesto Ljubljana – Trst so trasirali nekako v sedanji smeri leta 1720. Odsek med Vrhniko in Logatcem je začela Avstrija preurejati leta 1796, dela pa so dokončali Francozi pod Napoleonom 1811. leta. Kasneje je cesta doživljala še več izboljšav, celo pod Italijani med drugo svetovno vojno. Betonska podlaga je bila zgrajena v letih 1952/53. Zadnja prenova se je začela 1996. leta najprej z urejanjem križišča na Kalcah zaradi potreb ustrezne povezave Keltike z avtocesto, nato 1999 z asfaltnimi deli skozi Kalce in Gorenji Logatec. Nato v letih 2001/02 je prišlo na vrsto krožišče na Martinj Hribu, leta 2004/05 pa krožišče pri Klamu in pločnik na Kalce. Zadnjih 720 m ceste od krožišča pri Klamu do Kramarja pa je doživljalo svojo celovito prenovo v letih 2006/07. Vsa navedena dela so se izvajala z vzajemnim sofinanciranjem Ministrstva za promet in občine, ki pa je z 232.297 evri sama prenovila Poštni vrt.

Sledil je krajši pozdravni nagovor ministra za promet Radovana Žerjava, ki je izrazil zadovoljstvo, da sta projekt prenove 720 m dolgega odseka Tržaške finančno poravnali država in občina v razmerju 64% proti 36%. Pogodbena vrednost 1.49.959.- evrov se je dodatno podražila še za 192.214.- evrov. Nato sta skupaj z logaškim županom slovesno prerezala otvoritveni trak. Cesti je ob koncu slovesnosti priklical blagoslov dolnjelogaški župnik Janez Kompare.

Župan Janez Nagode in prometni minister R. Žerjav z otvoritvenim stiskom rok.

Pred zaključno skladbo logaških godbenikov se je povezovalka zahvalila vsem, ki so kakorkoli pripomogli k prelepi in kakovostni prenovi Tržaške ceste pa tudi številnim občanom, ki so se udeležili otvoritvene slovesnosti in ki željno pričakujejo prenovo odsluženega cestišča skozi Napoleonov drevored.

MAŠ

Priznanje za kakovost v gostinstvu

Ivan Zelenc, Gostilna Turk iz Hotedršice je 9. oktobra na letošnjem 54. Gostinsko turističnem zboru v Termah Olimia prejel priznanje za kakovost v gostinstvu. Priznanja se podeljujejo najboljšim v regijah. Ivan Zelenc ga je prejel za Notranjsko. Ob tej priložnosti smo se pogovarjali z njim in njegovim naslednikom Izidorjem.

G. Zelenc, najprej, seveda, čestitke za priznanje. Gostinsko obrt imate registrirano od 4. decembra 1979. Kako ste se odločili zapustiti delo v KLI in začeti v povsem drugi dejavnostni veji – in kar na svoje?

S prekinitvami živi gostinska obrt pri hiši že blizu sto let. V času moje odločitve pa gostilne v hiši ni bilo že 6 let. V Hotedršici so se predvidevala večja investicijska dela in delavcem, ki naj bi jih opravljali, bi bilo treba nekako zagotoviti toplo prehrano, ki je takrat vas ni premogla. Krajevna skupnost se je na nas obrnila s prošnjo, da bi obnovili gostinsko dejavnost ob zagotovilu, da ji krajani ne bodo nasprotovali.

So bile za ponovno odprtje gostilne potrebna večja pripravljajna dela?

Spočetka niti ne. Obnovili smo le točilnico in sanitarije. Kasneje, leta 1996 smo uredili zimski vrt in sanitarije prilagodili novim, ostrejšim zahtevam. Zares velik preskok pa smo naredili leta 2001, ko smo pridobili klimatizirano jedilnico, v celoti prenovili in na novo opremili kuhinjo ter pripravili prenočišča.

Odkod spodbuda za tolikšen investicijski zalogaj?

Sredi devetdesetih let so se nam razmere tako spremenile, da je bilo treba predrugati poslovno usmeritev iz dotedanjih malic in kosil v kakovostno višjo, zahtevnejšo ponudbo, v turizmu in ponudbo za sklenjene družbe. Druge izbire skoraj ni bilo, če smo hoteli obstati.

Ste se teh sprememb lotili in sprejeli nove izzive tudi zato, ker je v domači hiši zrasel nov, kakovostno izobražen in smel »kader«?

Izidor: Šlo je nekako vzporedno. Še bolj kot dotlej se je začelo kazati, da gostinstvo lahko uspeva le v družinskih okvirih. Morda temu vulgarno rečemo družinsko podjetništvo. Dogovorili smo se in si razdelili naloge, ki jih terja gostinski proces. K sreči imam razumevajočo podporo svoje družice, oče je še vedno trdno v poslu, mama je zaslužna za to, da se je kuhinja prenovila tudi po vsebini, ne le po opremi. Zamisli smo uokvirili v uresničljivo poslovno vizijo, ki jo udejanjamo. In dodati moram, da vse, kar smo dosegli, velja za uspeh vseh zaposlenih pri nas.

Prejeli ste priznanje za kakovost. V čem, po vašem mnenju, odstopate od vsakdanje, skorajda že »industrijske« ponudbe večjih obratov?

Imamo lasten rastlinjak in veliko večino zelenjave pa tudi krompir pridelamo sami. Se ve, da na bio način. Meso odkupujemo od rejcev-kmetov, ki živino goje na sonaravni način.

Sin Izidor in oče Janez skupaj v poslu.

Po kakovosti odstopamo predvsem v prilogah, ki jih pripravljamo iz lastnih surovin. Poudarek dajemo zelenjavi, močnatim jedem, tako da včasih že kaže, kot da je pri nas priloga meso in ne nasprotno. Vegetarijanci lahko tudi dobe vedno kaj dobrega. Mesojedim gostom pa je vse leto na voljo domača bula in meso iz zaseke. Ob tem je tu, seveda, kakovostna strežba, priporočanje primerne pijače k jedem...

Rekli ste, da v gostinstvu prej ali slej zaškriplje, če ni podpore družine?

Izidor: Gostinstvo ni poklic. Je način življenja. Kdor

tega ne more sprejeti, naj se z gostinstvom ne ukvarja in naj tod ne išče zaposlitve. Razumevanje in sprejemanje takega načina življenja je znotraj družine še najprimernejša pot, po kateri lahko hodi gostinec. Za gostinstvo me je navdušila stara miza. Kako se je za turizem navdušila moja sestra, ne vem natančno, zagotovo pa je spodbudo našla tudi v domači gostilni. Upava, da sva se odločila prav. Naj takšno razumevanje v družini le še ostane tudi, ko bodo sedanje generacije nasledile mlajše.

Hvala za pogovor.

Janez Gostiša

Dvakrat po 300 glav živine na evropski ravni

30 let Pedagoško raziskovalnega centra Logatec – 30 let »največje logaške kmetije«

Sredi oktobra je potekalo praznovanje 30-letnice delovanja Pedagoško raziskovalnega centra (PRC) Logatec. Tega je leta 1977 za izvajanje praktičnega študija in preskušanje mesnih pasem ustanovil Oddelek za živinorejo Biotehniške fakultete v Ljubljani. Ob reji mesnih pasem govedi (šarole in limuzin) izvajajo tudi testiranje bikov rjave pasme in ovnov jezersko solčavske pasme. Na centru gojijo okrog 300 glav govedi in prav toliko ovnov.

in konzerviranjem krme, z oskrbovanjem živali in se tako bolje pripravili za delo v svojem poklicu.«

PRC Logatec = Jože Čeh

Da si je PRC Logatec izrisal zgledno podobo kmetijskega posestva, pa gre v mnogočem zasluga Jožetu Čehu, ki vodi center od ustanovitve. Ko je Biotehniška fakulteta prevzela nekdanje posestvo, je bila podoba objektov precej klavrna. Vendar so pod vodstvom Jožeta Čeha ob rejskem delu tudi objekti začeli dobivati lepšo podobo. Sedaj je PRC Logatec obrat, na katerega lahko slovenski živinorejski strokovnjaki pripeljejo kateregakoli stanovskega kolega iz tujine, pa jim ni treba biti nerodno.

Krav ne zebe tako hitro!

Nihče, ki se pripelje v Logatec skozi Napoleonov drevored, ne more spregledati na desni strani ceste obsežnih travnikov, na katerih se vso rastno dobo – od zgodnje pomladi do pozne jeseni – pase precejšnja čreda krav s teleti. Marsikdo ima pomisleke, češ da živali zebe, vendar se pri tem krepko moti. Govedo se pri 5 stopinjah Celzija počuti boljše kot pri 20 stopinjah. Zato ni nič narobe, če še sedaj vidite na planem krave, ki se kljub jutranjemu mrazu mirno pasejo po širjavi.

Pa še to iz izjave dr. Jožeta Osterca: »Podnebne in talne razmere so na Logaški planoti ostre. Poskušali smo s pridelovanjem krme na njivah, vendar so raziskave pokazale, da je tu umneje izkoriščati površine s pridelovanjem trave bodisi za košnjo bodisi za pašo. Tako danes nimamo več nobene nji-ve.«

Da trditev ni iz trte izvita, lahko potrdim tudi sam. Ko sem pred leti za švicarskega novinarskega kolega organiziral ogled in obisk logaškega centra, je po obisku povedal, da bo kake-mu njegovemu študentu živinoreje priporočil prakso v Logatec.

Ma. P.

Inž. Jože Čeh je bil deležen mnogih čestitk. Foto: M. Papež

Ob 30-letnici PRC je strokovnjak za govedorejo in nekdanji kmetijski minister prof. dr. Jože Osterc med drugim dejal: »Tu smo s poskusi uveljavili rejo govedu za meso tudi v Sloveniji, s prikazi in s pisanjem smo pokazali, da je tudi pri nas ta reja smiselna. Zlasti pa je pomembno, da so na tem obratu študentje imeli možnost praktičnega pouka in so se številni, ki so iz mestnega okolja, prvič resnično srečali z živalmi in s pridelovanjem

Veliko zanimanje za žarne niše

Stena z žarnimi nišami.

Med prebivalci Dolenjega Logatca vlada kar precejšnje zanimanje za žarne niše v žarni steni, ki jo je Komunalno podjetje dokončalo prav pred dnevom spomina na mrtve.

V steni je 72 žarnih niš. Posamezna niša naj bi veljala okrog 500 EU. Natančna cena bo znana prav kmalu. Zaradi velikega zanimanja za tovrstno zadnje počivališče pokojnih načrtujejo prihodnje leto gradnjo še dveh manjših sten za žarne pokope.

Besedilo in foto: France Brus

Konjik – za vzrejo in šolanje konj

Tako nastaja sodobna konjušnica.

Med Mercatorjem in Oblakovo betonarno ob Tržaški cesti gradi zasebni podjetnik Žakelj Center za vzrejo in šolanje konj in domačih živali. Investitor gradnje je Konjik, d.o.o., Tovarniška 8 A iz Logatca – v lasti Matjaža Mihevca. V centru Konjik bo nastanjenih 40 konj. V njem bo pokrita jahalnica v izmeri 30 x 40 metrov, ki bo namenjena tudi dresurni šoli. V objektu bodo še telovadnica s površino 100 kvadratnih metrov in tri hotelske sobe, ki bodo namenjene udeležencem jahalne šole. Objekt je projektiral dipl.arh. Lovrenc Erker. Gradnja naj bila končna do prihodnjega poletja.

V sklopu tega centra je tudi poseben prostor s potrebno opremo za šolanje in dresuro psov. Dresurnica je že dokončana, in jo lastniki psov s pridom uporabljajo.

Besedilo in foto: France Brus

Turistične panorame

Iznajdljivi Kljukec

Lastnik slaščičarne Kljukec je na nad teraso pred lokalom razpel prozorno plastično folijo in na ta način ustvaril svojstveno toplo gredo, v kateri je kljub hladni jeseni ob sončnem vremenu zelo toplo.

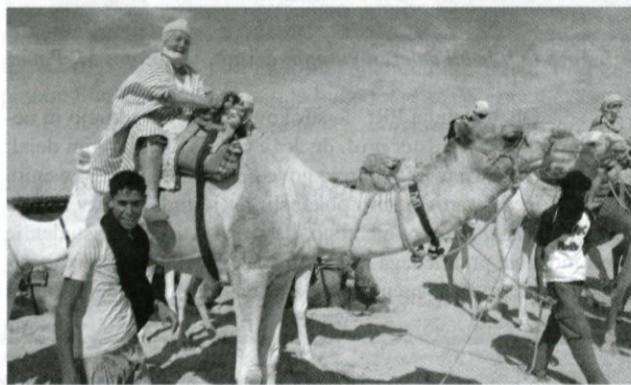
Kljukčeva topla greda.

To s pridom uporabljajo zlasti matere pa tudi očetje, ki s svojim malčkom privoščijo kak posladek, sebi pa, recimo, kavico v prijetnem zavetrju.

Besedilo in foto: France Brus

Med kamelami in krokodili

Društvo invalidov Logatec je v sodelovanju s potovalno agencijo Kartaga, d.o.o., Zagreb in Megatoursom Maribor od 4. do 11. oktobra organiziralo za svoje člane 7-dnevno letovanje na otoku Djerba v Tuniziji. Letovanja se je udeležilo 28 članov društva. Za številne udeležence je bilo pravo doživetje že vožnja z letalom, ki je trajala dve uri.

Logaški beduini.

Naslednje doživetje je bilo srečanje z uslužnimi in prijaznimi Arabci, ki vedo, kaj je turizem in kako se turistom streže, tudi če prihajajo iz Slovenije, saj Slovenci nismo skoparili z bakšišem. Vsi smo prvič videli polpuščavo in rob puščave Sahare, kjer so se celo 70 let stari in še starejši podali na enourno ježo na kameli pod vodstvom beduinov, drugi pa so si izbrali vožnjo z džipi po peščenih sipinah Sahare. Vsem bo ostal v lepem spominu obisk starih prebivališč Berberov in ogled krokodilje farne z nilskimi krokodili prav ob času krmljenja.

Enotedenske počitnice na Djerbi, ki so bile tudi prvo srečanje logaških invalidov z Afriko, nam bodo ostale v trajnem spominu, najbrž za vse življenje.

Besedilo in foto: France Brus

Obrazi Planinskega polja

V Kulturnem domu Miroslava Vilharja v Planini je bila 25. oktobra predstavitev odličnega dokumentarnega filma "Obrazi Planinskega polja"

Pred nabito polno dvorano se je najprej predstavilo Kulturno društvo Planina, ki je skupaj s KS Planina organiziralo prireditev ter ogled filma. Pevski zbor je s pesmijo domačega skladatelja Miroslava Vilharja (prihodnje leto bo 190-letnica njegovega rojstva) "Lipa" pripravil množico prisotnih na ogled lepot Planinskega polja. Po besedah režiserke in ko-scenaristke Magde Lapajne je pobudo oziroma namig za nastanek dokumentarca o Planinskem polju dala (žal, v domačih logih premalokrat opažena) domačinka iz Laz, likovna umetnica, kiparka-keramičarka Nataša Prestor. Sicer so odlični film ustvarili režiserka in ko-scenaristka Magda Lapajne, scenaristka Andreja Kuštrin, snemalec Samo Podobnik, montažer Peter Lozer in mojster zvoka Igor Laloš. Nekaj sredstev za realizacijo filma je prispevala tudi Občina Logatec. Pri osnovnem scenariju je pomagal Milan Trobič, pomembna pa je bila tudi strokovna literatura Tanje Žigon.

Govorica kamere nam na poetičen način prikazuje Planinsko polje, Laze, Jakovico, Grčarevec ter Planino v različnih časovnih obdobjih, vse skupaj pa je obogateno s kleno besedo domačinov, ki nam odstirajo pogled na stare zgodbe in današnje življenje ob Planinskem polju in na njem. Zgodovinski pogled na Planino, grad Haasberg in plemiško rodbino Windischgraetz nam je omogočila domačinka iz Grčarevca, zgodovinarica Tanja Žigon, o furmanstvu pa je spregovoril etnolog Milan Trobič iz Logatca. Neprecenljivi so tudi spomini gospe Leontine Smole, nekoč zaposlene na gradu Haasberg, ki nam je ob fotografijah pripovedovala o rodbini Windischgraetz. Poleg tega pa smo doživljali polje kot naravno posebnost s tipičnimi kraškimi značilnostmi, s ponikalno Unico in z razsežnostmi Planinske jame. Spoznali smo tudi ogroženo ptičjo vrsto – kosca, značilnega za Planinsko polje in Cerknjsko jezero. Zemlja je revna, travniki in nekoč njive so bili večkrat poplavljeni, zato je kmetom gozd vedno veljal za nekakšno banko, s katero so si pomagali v hudih časih. Poleg tega pa so se še dodatno ukvarjali s furmanstvom in pripravo.

Posebej sta nas prevzela ogromna Lekanova hiša iz Laz in čoln - drevak, ki so ga uporabljali za prevoz ljudi in poljskih pridelkov ob nenadnih poplavih. Ko je polje prekrilo jezero, so na velikih čolnih prevažali množico domačinov z živino vred med

Lazami in Planino. O koristih in nevarnostih vodne sile nam je spregovoril Milavec, domačin iz Malnov. – V vse pripovedi se lirično tkejo posnetki modeliranja etnoloških figur Nataše Prestor in utrinki poslednjega furmana Miklavovega Andreja iz Grčarevca z njegovima mogočnima delovnjima konjema.

Iz filmske pripovedi pa je čutiti trpkost ob prikazu veličine Planine kot trga nekoč v primeri z današnjo podobo. Skozi Planino je v Trst in na Dunaj hodila Evropa! Koliko kraljev, predsednikov in drugih pomembnejšev je potovalo skozi Planino, nekateri so se tu tudi ustavili. Med drugimi tudi Petar II. Petrovič Njegoš, črnogorski vladar- vladika, pesnik in svetovljan, ki je 23. januarja 1844 okoli 8. ure zvečer s svojima spremljevalcema obiskal gostilno "Črni orel" v Planini, kjer se je zapletel v prijateljski pogovor z domačini in jih ob slovesu pozdravil: "Zbogom Kranjci!" kot nam poročajo Kmetijske in rokodelske novice 31. januarja 1844.

Urno, kaj je noviga?

(Is Planine 24. Prosenza) Snozhi okoli 8 ure so v oshterijo k Zhernimu orlu trije moshje pershli, nekoliko, pa ne popolnoma po turshko obleženi, - in ker so nas kranjsko govoriti slishali, so se snami v pogovore spustili, in nam povedali, da so Zhernogorzi (Montenegriner). Mi smo mislili, da so kupzi. Eden smed njih je nam savolj lepe in velike postave, in v savolj, drasiga oblazhila, posebno dopadel, in se je prav prijasno snami menil. Poprashevali smo ga od zhernogorske kupzhije, od zhernogorskih navad, isdelkov, seljskih perdelkov i. t. d. in mu tudi nashe kmetijske novize v roke podali. Na vse prashanja je nam prijasnim v zhernogorskim-krajnzam lahko sastopnim jesiku-odgovoril, in nas med drugim tudi prashal, zhe gospoda Kopitarja na Dunaji posnamo. V narvezhjim pogovori pa svemo od z. k. poshte, kdo je ta lep in prijasen mosh, ki je nam zhaft skasal, se s nami meniti. In kdo je bil? - Bili so milostljivi in vse zhasti vredni gospod Vladnika, to je starovirski shkof, kateri imajo tudi deshelsko oblast v zherni gori. Sram je nas bilo, de nismo njih visokimu stanu dolshne zhasti skasali; tode prijasne besede, s katerimi so se posloveli, rekozh: »s Bogam Krajnz!« so nas potolashile, pa tudi marsikterimu, kateri je morde nash krajnski jesik obrekoval, pokasali, de nas zelo Zhernogorzi, akoravno is teh daljnih krajev pridejo, lahko sastopijo. -

»Notranjska« vabi

Obrtniški mešani pevski zbor »Notranjska«
vabi na vsakoletno prireditev

**»V nedeljo popoldne bo lušno pri nas«,
združeno s 25. revijo obrtniških pevskih zborov
Slovenije,**

**v nedeljo, 25. novembra 2007, ob 15. uri
v Domu krajanov v Rovtah.**

Nastopa deset obrtniških zborov iz vse Slovenije,
učenci osnovne šole Rovte in podružnične šole Vrh
ter plesna skupina Sclabonica.

Promet, ki je bil Planini kruh, je usahnil ob izgradnji Južne železnice Dunaj – Trst. Ponovno je Planina oživela kot obmejni kraj (raj za kontrabantarje!) po 1. svetovni vojni. S pripojitvijo Primorske Jugoslaviji je promet spet nekoliko zastajal – vse do šestdesetih let, ko se je spet povečal, predvsem zaradi turizma. Ob izgradnji avtoceste Ljubljana – Postojna l. 1972 je Planina poslednjč klonila. Veličastne hiše v Planini tvorijo svojevrsten arhitektonski muzej. Kraj tudi z okoliškimi vasmi bi lahko zaživel na račun turizma, seveda, s pomočjo lokalnih skupnosti in države ter z večjo zainteresiranostjo domačinov oziroma z vlaganji podjetnikov v turizem.

Ob koncu predstavitev filma se je snemalna ekipa zahvalila vsem sodelujočim v filmu, posebej še KUD in KS Planina, ki sta pripravila nepozabni dogodek ter planinskim gospodinjam za pogostitev.

Film, ki je razdeljen na dva dela bo prikazan na TV Slovenija 13. in 20. novembra ob 17.30.

Gvido Komar

Glasba izpod mladih prstov

Slavnostni koncert ob 35-letnici Glasbene šole Logatec
in 10-letnici šolskega Simfoničnega orkestra

V takem kraju, kot je Logatec, v katerem mu premnogi očitajo, da »nihče ne prispeva ničesar h kulturi« ali da »mladi nimajo kam iti in česa početi« ali celo da »se nič ne dogaja«, je vse pravkar naštetu v okolju tistih, ki »nikamor ne gredo«. Ob priložnostih, kot je Kulturni praznik ali Občinski mesec praznovanj, se tisti, ki »kam gremo«, celo jezimo, da se prireditve podvajajo, da, v zadnjem času bi se lahko razdelili na tri dele, če bi se mogli, da bi lahko obiskali, kar nas zanima. Seveda pa je tudi res, da so nekateri meseci precej sušni, kar bi se lahko »uredilo« z dogovarjanjem med društvi, občino in posamezniki, da bi ne bili razdeljeni v odločitvi, katere prireditve se udeležiti ali pa zaman iskati koledar prireditev, ko ni nič na sporedu.

Vse to se mi je pletlo po glavi, ko sem čakal na začetek slavnostnega koncerta v čast 35-letnici **Glasbene šole Logatec** v športni dvorani. Sam se spominjam, kako sem bil pred 35 leti priča tudi mnenjem, da glasbene šole ne potrebujemo – razlogov niti ne bi našteval – drugi pa so menili, da imamo potenciala dovolj. V pedagogih in otrocih. Tokratni koncert je dokazal, da so slednji imeli prav. Danes imajo na šoli 340 učencev in 26 pedagogov; edino harfe ne poučujejo. O vsem tem in o zgodovini dogodkov nam je spregovoril sedanji ravnatelj **Primož Malavašič**, ki se na koncu prireditve ni pozabil zahvaliti vsem, ki so bili ves ta čas s šolo in ob njej.

Simfonični orkester in združeni mladinski zbori. Foto: P. Sark

Jubilantka je slovesnosti in obiskovalcem namenila izbor najboljšega, kar premore. Zato velja omeniti citrarki **Marušo Pišljari** in **Uršo Matjašec**, ki sta ubrano zaigrali dve skladbi; **Davor Loštrek** in **Aljaž Žižek**, saksofonista, sta presenetila z dvema modernističnima skladbama za altovski saksofon, skladbama, ki sta pokazali, kako vsestransko je lahko to pihalo, katerega zlahten ton je navdušil že **Clauda Debussyja**; **Tamburaška komorna skupina** nam je posebej še zaradi ognjevitosti najmlajše tamburašice pričarala vzdušje belokranjskih in turopoljskih gričev; za imenitno presenečenje je poskrbel kitarist **Mario Kurtjak**, ki je z dvema stavkoma **Koyumbale** skladatelja **Domenicoma** deloval kot oblikovalec orkestrskega zvoka, ki ga akustična kitara lahko poustvari le v rokah virtuozov; s hitrim zadnjim stavkom **Telemannovega** Koncerta za violo sta se predstavila tako solistka **Vanja Kojić** in **Godalni orkester »Senior« Glasbene šole Logatec** pod vodstvom **Petra Avšiča** – baročno igrivo, tonsko izenačeno, morda le nekoliko premalo »presto«.

Posebno pozornost pa je zahteval drugi jubilar tega večera, **Simfonični orkester Glasbene šole Logatec** pod vodstvom **Marjana Grdadolnika**. Pravi simfonični zvok, trdna intonacija, suverena izvedba in veselje do interpretacije so odlike tega orkestra, ki je ponesel glas do Večnega mesta, od koder so bili posnetki koncerta na voljo na zgoščenci tudi tega jubilejnega večera. **Marjan Grdadolnik** s svojo interpretacijo ne razmetava s čustvi, natančno ve, kaj hoče, ne boji se tempa ali težav z intonacijo, ki nastopi v počasnih stavkih, in sam sebe preizkuša še v nečem, kar je za občinstvo morda manj zanimivo: dirigira na pamet! Tako so bili povsem prepričljivi in zvokovno izdelani odlomki iz **Labodjega jezera P. I. Čajkovskega**, solistka **Neža Cankar** je imela mirno roko ob spremljavi orkestra pri **Massenetovi** Meditaciji iz opere **Thais**, **Dvořakov** Slovanski ples je občinstvo pripravil do ritmičnega sodelovanja, enako tudi ognjeviti, dovolj izbrušeni **Madžarski ples št. 8** **Johannesa Brahmsa**, zelo je ugajal **Intermezzo Pietra Mascagnija**, kjer je prišla do izraza uglasenost orkestra v unisonu godal. In ko smo mislili, da ne bomo slišali nobene slovenske skladbe, je dirigent na oder poklical najprej združene mladinske pevske zборе logaških osnovnih šol in domače župnije, da so skupaj zapeli in zaigrali **Kekčev**o pesem **Marjana Vodopivca**, v kateri se je kot solist oglašil **Ahac Istenič**. Poslednja, znamenita **Sepetova Zemlja** pleše, nastala pred ne vem koliko leti, pa je sedla v dušo tudi našim mladostnikom, ki so se ne le imenitno zabavali ves večer, ampak tudi poskrbeli, da smo v dvorani lahko uživali neposredno v glasbi sami, ne le ob nastopih mladih, ki jim pač tokrat odpuščamo marsikateri spodrsrljaj. Tokrat ga tudi ni bilo.

Ko je napovedovalka **Maja Filipič**, ki je izmenoma z dvema učenkama vodila koncertni večer, 20. oktobra, povedala, da se je prireditev končala, je občinstvo hotelo »bis«. In ko smo ga dobili, smo si rekli: tovrstnih koncertov bi si želeli še več. Glasbeniki jubilaranti – naslednji jubilej bo obletnica tega koncerta. Se srečamo?

KRAS

Razstavljajo v Trbovljah

V galeriji **Delavskega doma** v Trbovljah je bila v četrtek, 15. novembra, ob 18. uri odprta medobmočna razstava likovnih del osrednje Slovenije na temo »Tudi črna je barva«. Po izboru kiparja in grafika **Zorana Pozniča** razstavlja svoja dela tudi devet logaških likovnikov: **Tatjana Verbič** – Vkalupljena svoboda, kombinirana tehnika; **Matevž Škufca** – Refleksije, olje; **Matej Pečenik**, **Podobe Logateca**, bakropis in **Brez naslova**, akril; **Franc Musec** – Grad v Gorenjem Logatcu, svinčnik; **Jože Matjašec** – Jezero pred nevihto, akvarel; **Tjaša Matjašec** – Vkalupljena svoboda, kombinirana tehnika; **Dušan Mihelčič** – Ob luninem svitu, pastel; **Franc Godina** – Negativ, relief; **Andrej Kos** – Pravožel, les, siporeks.

Medobmočno likovno razstavo, ki bo na ogled v Trbovljah do 25. novembra, je organizirala tamkajšnja Območna izpostava JSKD (informacije: Zdravko Pestotnik, 03 563 25 90).

Ljubitelji upodabljaljočih umetnosti lepo vabljeni na ogled razstave.

tpš

Preseženo ljubiteljstvo

Ob dvajsetletnem jubileju Obrtniškega mešanega pevskega zbora **Notranjska**

Znano je, da obrtniki vztrajajo pri svojem delu, kljubujejo takim in drugačnim pritiskom, manj pa je znano, da si utrgajo čas za obisk kulturnih prireditev, še več, da postanejo celo darovalci kulturnega občutja. Tako so nastali tudi pevski zbori. In mešani zbor **Notranjska**, ki vztraja že 20 let, se je predstavil na jubilejnem koncertu v Logatecu in čez nekaj dni še v Idriji. V 20 letih se je spremenilo marsikaj: od državne ureditve, zakonov, povezanih z njo, do članstva v samem zboru. Spreminjal se je tudi repertoar, od lažjega k zahtevnejšemu, spremenilo se ni edino dvoje: raznolikost članstva iz tako ali drugače razumljenih notranjskih občin in zborovodja **Janez Gostiša**. Njegove velike izkušnje ves čas uravnavajo izbor repertoarja, dviguje kakovost, da se množijo povezovanja in sodelovanja z drugimi, sklepajo se nova znanstva. Ob vsem tem pa pevovodja skrbi še za družabnost, kar pomeni druženje od Triglava do proizvodnih dvoran, od petja za rojstni dan do tehtnega nastopanja pred občinstvom, ki ve, kaj je zborovska pesem.

Tako je polna dvorana logaškega Narodnega doma vedela tudi tisto soboto, 20. oktobra. Njihovo 20-letnico so počastili tudi občinski in območni predstavniki obrtništva in oblasti, tudi Obrtne zbornice Slovenije, manjkali niso niti zamejski prijatelji in prijateljki nasploh z mnogimi prijaznimi pozdravi. Tudi

"Notranjska" in pevovodja Janez Gostiša.

Foto: P. Sark

domačih klobas, za šalo in zares – 20 jih je bilo –, ni manjkalo. Bilo je praznično, predvsem pa dobro v organizacijskem, pevskem in pozornosti polnem smislu. Bil je tudi primeren trenutek za podelitev Gallusovih značk in drugih priznanj, ki so jih bili deležni člani zbora, ki prepevajo v njem več kot 5 ali 15 let. Glasbeni spored je vseboval a capella petje, petje s spremljavo klavirja in godalnega tria, uravnovešeno kombinacijo z virtuozno ustno harmoniko in s pozornostjo do zvoka v vsakem taktu sobotnega večera. Naj poudarim tiste dele koncerta, ki so mi posebej legli v srce.

V prvem delu je že prva izvedena Večerna pesem Emila Adamiča zvenela pozdravno gotovo. Gruberjeva Sonce že zahaja je ob **godalnem triu** zvenela prijetno domače, posebej je ugajala solistka **Špela Petkovšek** in njena interpretacija Franckovega Panis angelicus. Potem pa je sledilo presenečenje večera. Virtuoz na ustni harmoniki **Miro Božič** je pokazal, kako je mogoče preseči »ljudskost« tega inštrumenta in ga vključiti v enakovrednost podajanja s pevci. Vsekakor pa je posebej ugajala njegova lastna skladba Vlak, kjer je orgličar pokazal tudi lastno ustvarjalno inventivnost.

Za besedno umetnost tega večera je poskrbel igralec in poet **Tone Kuntner**, ki je sicer izražal bolečino, o čemer govori večji del njegove poetike, a je navdušil z interpretacijo. Nimajo pesmi vedno te »sreče«, da bi jih interpretiral igralec, umetnik. In tako mogočno je zvenel tudi Cankar iz Kuntnerjevih ust ob koncu večera.

V drugem delu koncerta se je predstavil mogočen glas baritonista **Marka Kobala**, ki je zapel tako z zborom (posebej so ugajale Simonitijske Planike) kakor tudi ob spremljavi citrarja **Tomaža Plahutnika**.

Nikakor pa ne smemo mimo štirih solističnih izvedb članov zbora ob zaključku koncerta. **Frenk Penca** je žarel v Krekovi Snoči sm pa u nmu kraju biv, **Meta Pavšič** je presenetila z natančnim in ravnim tonom v Kramolčevi Pojdem u rute, **Marko Škrlič** se je solistično izkazal v Sattnerjevi Na planine in **Erika Marolt** se je s svojim sopranom v Venturinijevem Znamenju zaiskrila kot lučka v glasbenih višinah.

Ne gre pozabiti na pianistko **Majo Tajnšek**, ki je dopolnila glasbeno izražanje tam, kjer je bilo to potrebno, in na povezovalko **Majo Filipič**, katere glas je »glasbeno« zvenel v napovedih, oči pa so ji žarele ves večer. Kakor so žarele pevcem, tudi nekdanjim, ki so se zboru pridružili za konec.

Večer, ki bi ga bil vesel vsak jubilant. Kakovost podajanja in skrbnost izbire sporeda sta ta večer presegla ljubiteljstvo. Vedeli in videli smo, zakaj.

KRAS

Vabilo h komediji

Občina Logatec vabi
v petek, 30. novembra, ob 20. uri v Narodni dom Logatec
na ogled komedije Zlatana Dorića v režiji Marjana Bevka

KAKO SMO LJUBILI TOVARIŠA TITA

2. predstava gledališkega abonmaja.

Gostuje SNG Nova Gorica, Kosovelov dom Sežana.

Igrajo: Gojmir Lešnjak - Gojc, Teja Glažar,
Miha Nemeč, Branko Ličen.

Vstopnice bodo v predprodaji teden dni pred predstavo v
knjigarnah DZS, Tržaška cesta 19 (v mestu) in
Tržaška cesta 3 (Mercator center) Logatec
ter uro pred predstavo pri blagajni Narodnega doma.

Org. in info: Občina Logatec, 01/ 7590-633, renata.gutnik@logatec.si

Desetletje ustvarjalnosti Kulturnega društva Tabor

V letošnjem šolskem letu se prvih desetih let delovanja z veseljem spominja Kulturno društvo Tabor, katerega predsednica je že od samega začetka Bojana Levinger, podpravnateljica in učiteljica osnovne šole Tabor ter pesnica in pisateljica

»Vrednote kulture in umetnosti, ki jih učitelji in mentorji naše šole že od nekdaj vcepljamo mladim, rojevajo bogate sadove na vseh področjih delovanja – glasbenem, likovnem, dramskem in literarnem,« je Levingerjeva zapisala v publikaciji, ki so jo izdali ob 10-letnici. Člani društva pa so pripravili tudi slavnostno prireditev in razstavo.

Kulturno društvo Tabor sestavljajo večinoma zaposleni in učenci (tudi nekdanji) osnovne šole Tabor ter njihovi sorodniki, prijatelji in znanci. Družijo se v otroškem in mladinskem šolskem zboru ter ženskem pevskem zboru Tabor. Tu je še dramski krožek; literarna in likovna dejavnost pa sta bolj vpeti v učni proces. Na vseh področjih člani društva dosegajo odmevne uspehe, kar dokazujejo osvojena mednarodna, državna in medobmočna priznanja, odmevni koncerti, predstave, razstave in druge kulturne prireditve.

Iz majhnega zraste veliko

Zborovsko petje ima na šoli dolgo in bogato tradicijo, ki jo vse od leta 1980 pomembno nadgrajuje učitelj in zborovodja Zdravko Novak, tudi prejemnik Februarskega priznanja za izjemne dosežke na področju kulture v občini Logatec. Pre-

V čast desetletju prepevanja.

Foto: Andrej Korenč

poznavno in kvalitetno zborovsko podobo šole in društva z različnimi glasbenimi dejavnostmi, projekti in koncerti ustvarja skupaj z Branko Novak, ki v publikaciji Naših deset let piše: »Otroški in mladinski zbori so bili vedno uspešni: na revijah, tekmovanjih, snemali so za radio in ploščice.« Prav tako kot otroškemu in mladinskemu bi to lahko pripisali tudi ženskem zboru, najmlajši in druge polovice pa se lahko pohvalijo celo s srebrom z regijskih tekmovanj.

Oder je življenje

Dramsko dejavnost so na šoli oživili v šolskem letu 1996/97, od takrat pa mladi igralci s svojimi mentoricami postavijo vsako leto na oder eno ali dve predstavi. Z razcvetom dramske dejavnosti na šoli pa je tesno povezano ime Bojane Levinger – večkrat se je namreč lotila režije posameznih igrice, napisala pa je tudi številna dramska besedila. Za devet otroških igrice, ki jih je leta 2000 izdala v zbirki Gledališče v deželi Lepo in prav, je prejela Februarsko priznanje za kulturo.

Slika ali tisoč besed?

Literarna in likovna dejavnost sta v učni proces vpeti nekoliko bolj kot zborovsko petje in gledališka umetnost. Literarno ustvarjanje na šoli spodbujajo z izdajanjem šolskega glasila Žvrgolač, ki

je vedno sad skupinskega dela učiteljev na šoli, v njem pa najdejo mesto besede vsakega učenca, ki si to želi. Iskanje in spodbujanje likovne nadarjenosti otrok pa ostaja predvsem v rokah učiteljice Marije Čehajič. Učenci so pod njenim mentorstvom osvojili že številne nagrade na mednarodnih in državnih tekmovanjih, tudi vaše stanovanje morda krasi kakšna umetnina, ki ste jo kupili na kateri izmed treh prodajnih razstav, ki jih je Čehajičeva postavila s pomočjo svojih učencev, učiteljev in vodstva šole, ki je kulturno dejavnost na šoli vedno srčno podpiralo.

Naših deset let

Vsa štiri ustvarjalna področja so člani društva povezali na slavnostni prireditvi, ki jo je spremljala tudi zanimiva razstava različnih izdelkov, fotografij, slik, spominov ... Ob desetletnici sta predsednici čestitala Janez Nagode, župan občine Logatec, in Marinka Dodič, ravnateljica šole, prvič pa so skupaj zapeli vsi trije društveni pevski zbori. Literarno-pevsko-dramska prireditev pa je bila namenjena predvsem zahvali šoli, občini in logaški izpostavi JSKD, pa seveda, vsem mentorjem, članom in zunanjim sodelavcem društva ter vsem, ki z zanimanjem spremljajo sadove društvenega dela že 10 let.

Anja Sedej

Vabilo k otroški gledališki predstavi

V torek, 27. novembra, se nam ob 18. uri v Narodnem domu Logatec obeta

ZLATOLASKA IN TRIJE MEDVEDI

2. predstava otroškega gledališkega abonmaja.

Gostuje Lutkovno gledališče FRU FRU

Vstopnice bodo na voljo uro pred predstavo pri blagajni Narodnega doma

Org. in info: Občina Logatec, 01/ 7590-633, renata.gutnik@logatec.si

Vabljeni!

Ob čudovitih klavirskih zvokih

Veličasten koncert ob slovesni otvoritvi novega koncertnega klavirja Steinway & Sons v logaški Glasbeni šoli

Glasbena šola Logatec s številnimi mladimi talenti in odličnimi pedagogi že dolga leta žanje uspehe na različnih tekmovanjih po Sloveniji in v tujini. Nagrade in priznanja, ki jih dosega, so plod trdega dela učencev in profesorjev in ne nazadnje tudi inštrumentov, ki jih le-ti uporabljajo. In prav med slednjimi je ob tako lepi obletnici – 35-letnici, ki jo je šola praznovala v oktobru, zasijal z velikim upanjem ter pričakovanjem že dolgo želeni nov inštrument – koncertni klavir.

Po številnih pogovorih in usklajevanjih med učitelji, svetom šole in ustanoviteljico Občino Logatec je bila spomladí sprejeta odločitev o nakupu koncertnega klavirja svetovno znane in ugledne znamke Steinway & Sons. Kmalu zatem je bila imenovana posebna komisija, ki je vodila postopek nakupa: od objave javnega naročila do izbire klavirja v tovarni oz. salonu v Hamburgu. In v začetku letošnjega oktobra je pred Glasbeno šolo Logatec pripeljal tovornjak z novim klavirjem.

Župan J. Nagode in ravnatelj P. Malavašič sta predstavila novi klavir.

Foto: D. Malavašič

Navdušenje, ki je sledilo je bilo nepopisno. In se je še stopnjevalo, do dne otvoritve – 16. oktobra. Otvoritvena slovesnost se je začela s pozdravom ravnateljice Primoža Malavašiča in svečanim nagovorom župana Janeza Nagodeta, kateremu je sledil prerez otvoritvenega traku, nato pa koncert. Prvi je naskočil novo zlahtnino pianist, domači profesor klavirja Klemen Golner. Temu so sledili bivša učenka in sedanja dijakinja Srednje glasbene in baletne šole v Ljubljani Janja Nagode ter znani virtuoz Miha Nagode, Milanka Črešnik, Lovorka Nemeš Dular in na koncu še Hinko Haas. Občinstvo je bilo navdušeno nad bero mojstrov klavirja in izborom skladb od C. Debussyja prek F. Lizsta, A. Skrjabinina, M. Bravničarja, F. Chopina, S. Prokofjeva, J. Matičiča, M. Ravela do G. Gershwinina.

Spretne roke pianistov so iz novega klavirja izvabljale čudovite zvoke. Da bi jih še dolgo dolgo vrsto let!

NevMa

Mažorete na evropskem prvenstvu v Črni gori

Letos je Twirling klub logaških mažoret sodeloval v Tivtu na 9. evropskem prvenstvu, na katerega so se naše kadetinke uvrstile z odličnim prvim mestom na državnem prvenstvu

Logaške mažorete so iz Slovenije sodelovale še ekipe iz Horjula, Trebnjega, Radeč in Laškega. Po dolgi vožnji skozi mlade države bivše Jugoslavije smo prispeli v slikovito Boko Kotorsko. Namestili smo se v hotelu Beli horizont s čudovito peščeno plažo. Zvečer je bila uradna otvoritev prvenstva na obali Tivta. Skozi množico Tivtčanov se je vila parada vseh sodelujočih mažoret. Kakšna eleganca in lepota! Da o kostumih in spretnostih ne govorim!

Šopek iskrih mažoret.

In zanimivo spoznanje: pregovorne črnogorske lenobe nismo zasledili. V hotelu in po trgovinah smo bili postreženi hitro in kvalitetno. Na vsakem koraku smo bili deležni prijaznega odziva, še posebej, če so spoznali, da smo Slovenci.

Tekmovanje (v različnih panogah) se je začelo že v petek popoldne, toda naše kadetinke so tekmovali v soboto in ne-

deljo. Zmagale so bile mažorete iz Zagreba. Naše so, in osvojile 9. mesto. Pripomniti pa je treba, da so za osvojitve višjih mest odločale nianse v nastopih. V posebno čast nam je bilo, da je bila med sodnicami tudi naša Barbara Čuk.

Po nastopih so tudi dekleta, njihovi starši in trenerka Vera Tratnik imeli več prostega časa, tako da smo si skupaj ogledali Tivat, v nedeljo še Kotor, v ponedeljek pa Budvo, Sv. Štefan (z razgledne točke), popoldne pa smo šli še na vožnjo z barko po Boki Kotorski, kjer nam je starejši mornar-vodič kot iz rokava stresal zgodovinske podatke in legendarne zgodbe. Obiskali smo umetno zgrajeni otoček v obliki ladje s cerkvico, okoli nas pa sta se v daljavi izrisovali naselji Risan in Perast. V zaledju Kotorja in Tivta se dviga mogočni Lovćen, kjer počiva veliki črnogorski vladar in pesnik Petar II. Petrović - Njegoš. Žal, nam čas ni dopuščal, da bi obiskali njegov mavzolej na Lovćenu.

Črna gora mi bo ostala v spominu kot dežela prijaznih in ponosnih ljudi, pa tudi po dobri "lozi", še boljsem vinu "Vranacu", da ne omenjam domačega sira in "Njeguškega" pršuta! In pa visokih, dolgonogih črnogorskih lepotic!

Na poti domov smo se v večernih urah ustavili tudi v Dubrovniku, kjer se je v soju luči prikazovalo svetovno znano zgodovinsko mesto, žal, ranjeno leta 1991.

Za celotno organizacijo izleta, prehrano, postrežbo, vodenje in pripravo kadetinj za nastop pa je zaslužna Vera Tratnik. Prav neverjetno je, od kod jemlje toliko energije, da lahko skozi celo leto opravi toliko treningov, nastopov, seminarjev in najrazličnejših organiziranih pereg svojih rednih službe! In tudi njen dan ima samo 24 ur.

Gvido Komar

Desetletje *Trubar pred slovensko procesijo*

V čast bližajočemu se prazniku – dnevu reformacije je Knjižnica Logatec 20. oktobra v dvorani Narodnega doma organizirala ogled monodrame Matjaža Kmecla "Trubar pred slovensko procesijo" v izvedbi gledališkega igralca Anatola Šterna*

Samogovor Trubarja, izgnanega in od lastnega ljudstva zapuščenega starca, nam je prikazal tragiko usode oz. življenjske zgodbe začetnika sodobnega slovenstva. V svojem "nigdirdomu" (izgnanstvu), kjer je preživel pol življenja, pregleduje, kaj mu je pod končno črto še ostalo. Hkrati pa iz tega pregleda ustvarja nekakšen testament za Slovence. Svoje ljudstvo je hotel popeljati v enakopravnost pred Bogom in svetom, zato je izdal prvi dve slovenski knjigi (ki sta temelj slovenskega knjižnega jezika in slovenske književnosti): Abecedarium in Katekizem. Z njima je ljudstvo hotel naučiti brati in širiti (protestantsko) vero. Poskr-

bel je za več kot petdeset tiskov, vključno z Biblijo. Slovence je učil samozavesti, odgovornosti pa tudi resnične krščanske vere, kar je v monologu posebej poudarjeno. V Kmeclovem besedilu in izvrstni Šternovi interpretaciji z izrazito ekspresivno močjo začutimo več kot 450 let dolgo trnovo pot slovenske knjižne kulture, njenih predstavnikov, ki so verjeli v slovensko prihodnost, pravzaprav v usodo slovenskega naroda.

Leta 2008 bomo praznovali 500 let Trubarjevega rojstva in naj bo ta dogodek uvod v "Trubarjevo" leto. Kar bi nam lahko bilo še posebej v čast, je to, da (po besedah igralca Anatola Šterna) je ta mo-

nodrama bila prvič predstavljena prav pred občinstvom v Logatcu. Prava sramota pa je, da nas je ta dogodek (brez vstopnine!) spremljalo vsega 21 gledalcev!!! Kljub oglaševanju v medijih in množici poslanih osebnih vabil!

Zakaj tako? Morda zaradi kroničnega podvajanja dogodkov v Logatcu. Le zakaj se ne da uskladiti prireditve v tako majhnem mestu, kot je Logatec, tako da se raznotere kulturne prireditve ne bi odvijale na isti dan? Prisotni smo zardevali od sramu pred dramskim igralcem, ki nam je eno uro(!) interpretiral Trubarja.

* Anatol Štern, rojen 30. maja 1942 v Rogaški Slatini, je leta 1967 diplomiral na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo na oddelku za igro. V preteklosti je bil med drugim član Mladinskega gledališča v Ljubljani, novogoriškega in tržaškega gledališča, poleg tega pa je bil 23 let direktor Osrednje knjižnice Kranj. Ves ta čas je ohranjal stik z umetniško besedo in v zadnjih nekaj letih z uspešnimi nastopi spet potrdil svoj bogati igralski potencial. Že lani se je predstavil logaškemu občinstvu z monodramo o slovenskem pesniku, govorniku in politiku sredi 19. stoletja Lovru Tomanu, možu slovenske pesnice, pisateljice in skladateljice Josipine Urbančič Turnograjske. Pa je tudi takrat bila dvorana bolj kot ne prazna!?!

Gvido Komar

Duhovni odsevi

Veliko slavje pod oboki sv. Katarine

Na Medvedjem Brdu so 14. oktobra praznovali ob blagoslovu obnovljene cerkve svete Katarine

Svetišče sv. Katerine na Medvedjem brdu velja za eno najstarejših cerkev v bližnji okolici, saj je bila zgrajena v 12. stoletju. O posvetitvi cerkve zgovorno pričajo naslikani križi na zidovih. V zadnjih letih je cerkev sv. Katarine kljub obnovljeni strehi kazala dokaj klavarno podobo. Zato je cerkev kar sama klicala k temeljiti obnovi. Dela so stekla pred štirimi leti. Tedaj sta notranje omete proti vlagi opravila domača zidarja David Žakelj in Boštjan Podobnik. Resneje pa smo se stvari lotili pred dvema letoma. Na predlog farnega župnika Bogdana Berceta smo ustanovili cerkveno gospodarski svet z vodjo Vojkom Paničem ter se povezali z

Zavodom za spomeniško varstvo v Ljubljani. Obnovo smo načrtovali v več fazah.

Domača pleskarska skupina Alojz Gantar, s.p., je najprej lepo opravila pleskarska dela, peskanje tal pa je opravil Edvard Šinkovec iz Logatca. Potem smo se lotili urejanja zunanjščine. Kleparska skupina Andreja Šušteršiča iz Horjula je zamenjala špico zvonika in njegovo leseno ogrodje. Pri tem so zamenjali ves les, razen srednjega hrastovega trama, na katerem je vklesana letnica 1860. Špico so lepo preoblekli z novim bakrom. Andrej Šušteršič je poskrbel tudi za izvajalca, ki je kvalitetno prenovil fasado in simse na cerkvi. Podjetje Nagode iz Novega Sveta je izdelalo nova glavna vrata v cerkev in vrata v zakristijo. Novi so tudi nadstreški nad vrati. Obdelani so vsi kamniti deli cerkve vključno s postolom nad vrati, za kar je poskrbel kamnoseški mojster Alojz Kogovšek iz Zavrataca. Domača mizarja Evgen Gantar in Marjan Nagode sta zamenjala okna na cerkvi in line na zvoniku. Domačin Slavko Kržišnik je izdelal ogrodje za uro v zvoniku, mehanizem pa je pripravil in vgradil Jože Leskovec, s.p., s Petkovca. Domačin Marjan Gladek je prenovil električno instalacijo. Obenem smo obnovili še okolico cerkve in vgradili tlakovce; kapelico na pokopališču pa je prenovil slikopleskarski mojster Ljode Čuk iz Rovt. Vsi izvajalci so poleg svojega dela še tako ali drugače prispevali k obnovi cerkve. Zato gre vsem velika zahvala.

Celotna prenova je stala čez 70.000 evrov. Z donacijami smo zbrali okrog 45.000 evrov. Zbiranje sredstev smo organizirali znotraj fare, obiskali pa smo tudi tiste Medvejce, ki so zapustili svoj dom in šli s trebuhom za kruhom; pomagali so po svojih mo-

Blagoslovitvena procesija s pom. škofom Jurijem Bizjakom.

Foto: V. Panič

čeh, za kar se jim lepo zahvaljujemo! Zahvala gre tudi Rovtarskim Žibršanom za vso pomoč. Pri obnovi so sodelovala vsa domača društva: Prostovoljno gasilsko društvo, Turistično društvo, Dramska skupina znotraj KSD Trate, velik delež pa je šel tudi iz fonda Kmečkega Praznika na Medvedjem Brdu. Tudi temu gre zahvala. Svoj prispevek so dali tudi donatorji iz drugih krajev. Hvala lepa!

Pohvala velja cerkvenemu gospodarskemu svetu in župniku Bogdanu Bercetu za uspešno delo. Gospodarski svet je, kot že rečeno, vodil Vojko Panič, ki je z mnogimi fotografijami dokumentiral celotno obnovo. Za opravljeno delo gre njemu posebna zahvala! Zahvala pa gre tudi domačemu mežnarju Francu Žaklju in ženi Fani, ki požrtvovalno opravljata delo nekaj zadnjih let in čutita do cerkve nekaj posebnega. In nazadnje še zahvala

predsedniku KS Trate Bojanu Rupniku za pomoč in modro sodelovanje.

Zaradi vsega navedenega smo imeli 14. oktobra na Medvedjem Brdu lep praznik s slovesno sveto mašo in z blagoslovom obnovljene cerkve. Slovesnosti se je udeležil koprski pomožni škof Jurij Bizjak, ki je prenovljeno cerkev blagoslovil. Na slavlju je bil tudi logaški župan Janez Nagode, ki je tudi pomagal pri prenovi. Zahvala gre obema visokima gostoma. Hkrati pa gospoda župana prosimo za nadaljnjo pomoč pri poravnavi ostalih stroškov. – Vsi lepo vabljeni na ogled in obisk naše obnovljene cerkve.

Pa še to: za vse, ki bi še želeli pomagati s finančnimi sredstvi, ponovno objavljamo št. T.R. 04752-0000583602.

Bogdan Žerjal

Zakonci okroglih jubilejev

Okrogli jubilaranti po spominski sv. maši.

Na misijonsko nedeljo, 21. oktobra, se je jubilejnega blagoslova v farni cerkvi sv. Nikolaja udeležilo 50 parov, od 150, kolikor jih praznuje letos različne okrogle jubileje porok od 5-letnic do 50-letnic. Mašne slovesnosti so se udeležili štiri pari, ki slavijo letos 50-letnico poroke, in sicer: Francka in Jože Oblak, Leopoldina in Filip Treven, Marinka in Jože Švigelj ter Vida in Srečko Nagode.

MAŠ

Mož in žena, oče in mati – temelj družine

Pod tem naslovom je potekal letošnji Karitasov koncert v Rovtah

Lepo, skoraj prelepo novembrsko nedeljsko popoldne je v dvorano Doma krajanov privabilo kar veliko število obiskovalcev, ki jim je mar lepe besede in pesmi. Tradicionalni koncert sta tudi letos vodila izkušena povezovalca Rezka in Miha Kavčič. Uvod je pripadel nežnim zvokom citer, ki jih je iz zlahtnega instrumenta izvajal Klemen Matk. Verzi Minattijeve pesmi Nekoga moraš imeti rad so izza odra podali vodilno misel, ki vedno spremlja tovrstne prireditve – **imeti rad**. Koga vse je treba imeti rad? Vse! Še posebej naše najmlajše. Kako so prisrčni, so otroci pokazali člani dramskega krožka OŠ Rovte v dveh igrinah: O najbolj porednem fantku na svetu, ki pa sploh ni tako poreden, saj je vendar podoben svojemu očku. Ja, otroci so pač ogledalo svojih staršev. So pa nekateri otroci prikrajšani za marsikaj, tako kot mala Špela v igrici Počitnice z očkom in mamico. Pogreša svojega očka, a mala račka jo potolaži, da upati še vedno sme. In upanje opogumlja v težkih trenutkih tudi tiste, ki jih je življenje za kaj prikrajšalo.

Je pa bil letošnji koncert v znamenju harmonik, klavirske in tudi diatonične. Mladi Matej Erjavec je pogumno ubiral tipke na svoji harmoniki. – Če ti uspe Golica, si na pravi poti. Družinsko sta se predstavila najprej Miha s harmoniko in Primož Arhar, ki je pogumno zapel, nato še oče Darko in hči Nataša Slabe iz Podlipe. Harmonika ju povezuje in lepo je bilo poslušati družinsko ubranost. Fanta iz skupine Ober's band jo tako dobro urežeta, da pete kar zarsbe, ko prideta na oder.

Cerkveni mladinski pevski zbor pa je brez pomoči

instrumentov prav izvrstno predstavil domači kraj. Martin zna glasbene stvari postaviti na svoje mesto. Svojevrstna poživitev koncerta so bili člani instrumentalne skupine župnije sv. Helene. Pesmi, ki so jih zapeli in zaigrali, so poudarjale ljubezen, ki jo je bil zmožen Jezus, ki je po njihovih besedah vir ljubezni vsega človeštva. Prireditev je s svojim obiskom počastila zelo priljubljena mlada pevka Eva Černe. Popolna neznanka do Bitke talentov, ko je suvereno pometla z vso konkurenco. Preprosto in nekoliko sramežljivo je dejala: »Rada pridem na dobrodelne prireditve, če le imam čas.«

Lepo pa je bilo slišati gospoda Toneta Kompareta, ki je posebej pohvalil naš kraj in okolico za odprtost življenju. V naših krajih vedno več dojenčkov osrečuje mlade družinice, ki nesebično odprejo svoja srca novemu bitju. Pač med najlepšimi poklici je poklic matere in očeta. Mlada mamica bo kmalu postala tudi pevka v skupini Poljanski koledniki, ki so nas popeljali v svet ljubezenskih zvokov, ko so na podeželju še donele pesmi iz fantovskih grl. Koledniki so pričarali ta običaj v pesmi o košnji na senožeti. S seboj so imeli čisto pravega kosca s koso in oslo v osovniku.

Lepo stkane misli v besedah Miha in Rezke, da je ljubezen nekaj, česar se ne da plačati in zaračunati, so zaključile večer dobrote in ljubezni do naših najbližjih, ki so naše ljubezni in sočutja še kako potrebni. Ko bo leto naokrog, se nadejamo novega koncerta z novimi gosti, a še vedno z enako mislijo: **imeti rad**.

Metka Bogataj

Igre pod kozolcem

Množica je pospremila blagoslov prenovljenega kozolca, ki sta mu odprla vhod župan J. Nagode in župnik J. Kompare.

Potem ko je kozolec spred Doma Marije in Marte našel svoje mesto na trati za cerkvijo, so ga tudi prenovili in preuredili v prostor, ki bo namenjen športnim igram in družabnostim, predvsem mladih.

Na zahvalno nedeljo se je pokazala pravišnja prilžnost za slovesno odprtje preurejenega kozolca, kar sta v navzočnosti množice faranov in ob fanfarah trobilnega kvinteta opravila župan Janez Nagode in dolnjelogaški župnik Janez Kompare, ki je tudi blagoslovil novo shajališče mladih. Med prilžnostno slovesnostjo, ki ga je vodila Janja Nagode, muzicirali pa sta citrarki Mirjam Treven in Barbara Zupančič so izrazili javno hvaležnost vsem, ki so na poseben način pripomogli k preureditvi kozolca.

Športni kalejdoskop

Nove zmage v namiznem tenisu

Zmaga naših deklet v SNTL

Naša mlada postava deklet – **Ana Verdinek, Sanja Smiljanič, Tamara Novak, Nina Zupančič in Katja Gutnik** – je 6. oktobra po dolgi in tokrat res dramatični borbi proti izkušeni ekipi NTK Ljubljana v gosteh osvojila že svojo drugo prvoligaško zmago.

Po uvodnih bojih, ko so se izkazale prav vse, še posebej pa **Sanja**, ki je osvojila vse tri svoje tekme, in po našem vodstvu 4 : 3, ko smo pričakovali lahko zmago, je igralkam NTK Ljubljana presenetljivo uspelo izenačiti izid.

Nato se je v odločilni tekmi v boj z najboljšo in najizkušenejšo igralko Ljubljane **Nino Humar** podala naša najmlajša, dvanajstletna **Nina**. Po izgubljenem 1. nizu je le malokdo še verjel, da bi ji uspelo iztržiti kaj več kot časten poraz. A **Nina** se ni dala, in z voljo in borbenostjo je priigrala dva niza in enega izgubila, nato pa v odločilnem 5. nizu zaigrala na vse ali nič. Zbrala je vso svojo energijo in na koncu slavila s 15 : 13 in nam tako priigrala tako zeleni novi točki.

1. odprti turnir Alpe-Adria 2007/08

Na Poljanah v Ljubljani so 7. oktobra mlade tekmovalke in tekmovalci odigrali svoj prvi turnir za pokal Alpe-Adria v novi sezoni. Med okoli 110 tekmovalkami in tekmovalci je v treh kategorijah (U-12, U-15 in U-19) nastopilo tudi 18 naših igralk in igralcev, ki so osvojili vidne uvrstitve.:

1. mesto: Ana Verdinek (U-19), Nina Zupančič (U-15);

3. mesto: Sanja Smiljanič (U-19), Toni Kožul (U-15), Deni Kožul (U-12), Tom Šfiligoj (U-12);

5. mesto: Tjaša Mihevc (U-12), Katja Gutnik (U-15), Nejc Gutnik (U-15), Blaž Bončina (U-19);

2. OT RS za mladinke in mladince Najboljše mladinke

in najboljši mladinci iz Slovenije so se 14. oktobra zbrali v Izoli že na drugem odprtem turnirju Republike Slovenije v tej sezoni. Našo ekipo so zastopale **Ana Verdinek, Sanja Smiljanič, Tamara Novak in Nina Zupančič** pri mladinkah ter **Blaž Bončina, Tim Šfiligoj in Miha Žigon** pri mladincih.

Pri dekletih je tokrat najdlje prišla **Ana**, ki je v četrtfinalu po napeti borbi izgubila s **Kristin Fatorič** iz NTK Arrigoni tesno z 2 : 3 in tako zamudila prilžnost za osvojitve pokala. Tudi ostala dekleta so se uvrstila v finalni del tekmovanja, kjer je **Tamara** izgubila proti **Anji Garmut** iz NTK Prevent, ki je v osmini finala izločila še **Nino**. **Sanja** je v osmini finala izgubila proti **Nini Pavlin** iz NTK Iskra Avtoelektrika.

Pri fantih se je v finalni del uvrstil le **Blaž, Miha in Tim** pa sta nastopila v tolažilni skupini, kjer je bil **Miha** tretji. **Blaž** je najprej v šestnajstini finala s 3 : 1 premagal **Žigo Urbanca** iz PPK Rakek, nato pa se je zopet pomeril z **Janom Žibratom** iz NTK Sobota, zmagovalcem 1. OT. Tudi tokrat je **Blaž** moral priznati premoč **Janu**, čeprav je začel zelo dobro in v prvem nizu imel celo nekaj žogic za zmago.

1. turnir za Notranjski pokal

Na 1. turnirju za Notranjski pokal v novi sezoni so se 20. oktobra zbrali učenci osnovnih šol z Notranjske, ki so nastopili v kategorijah 1.-5. razred, 6.-9. razred in Top-16; prvič pa so v novi kategoriji na njem nastopili tudi dijaki srednjih šol.

Tudi tokrat smo dosegli nekaj lepih uspehov, saj je v najnižji kategoriji zmagala **Tjaša Mihevc, Miha Petrovec** je bil četrti, **Julija Kelečevič** pa šesta, v starejši kategoriji je lepo presenetil **Žan Dobrovoljc**, ki je bil drugi, zelo dober pa je bil tudi **Jan Eržen** na četrtem mestu. V kategoriji Top-16 so **Tom Šfiligoj, Toni Kožul in Deni Kožul** zasedli drugo, tretje in četrto mesto, med dijaki pa je nastopil le **Tim Šfiligoj**, ki je bil na koncu šesti.

Več lahko izveste na spletnih straneh NTK Logatec: <http://www.klub-ntk-logatec.si>.

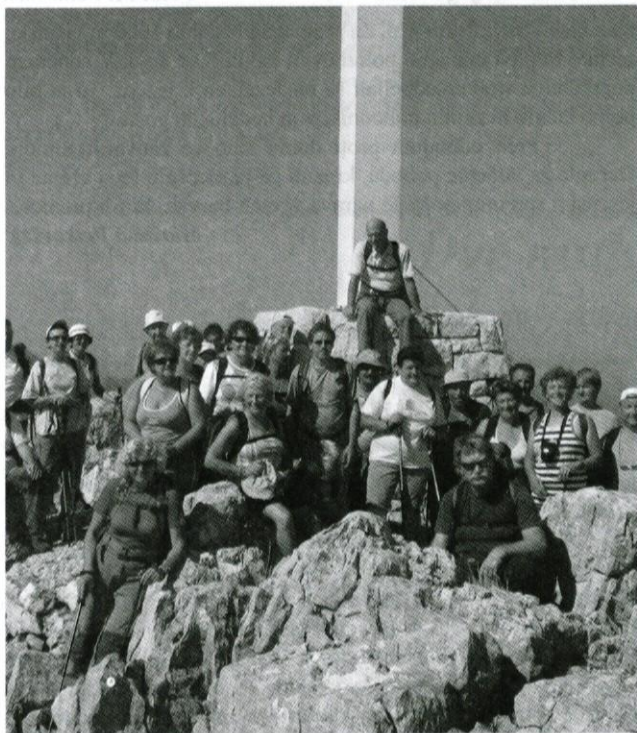
Mateja Šfiligoj

Po Hvaru navzgor in počez

Hvar, kjer poleti nikoli ne dežuje, privablja obiskovalce s peščenimi plažami na koncu dolgih zalivov, s čudovitimi mesti, katerih zgodovina sega vse do antične Grčije, in z živahnim nočnim življenjem. Planinsko društvo Logatec je organiziralo 4-dnevni pohod na vrhove tega otoka, kamor smo se odpravili 29. septembra, pod vodstvom Alenke Mrak. Med vožnjo po avtocesti proti Splitu smo se ustavili v novoodprtem hotelu Macola v Korenici pri Plitvičkih jezerih, kjer imajo za maskoto medveda; ta dan so obiskovalcem postregli z brezplačno kavo.

Med čakanjem na trajekt za Hvar smo se sprehodili po najstarejšem delu Splita, sicer največjega mesta Dalmacije, in se sprehodili znotraj zidov Dioklecijanove palače po najstarejšem središču mesta. Sredi sočnega popoldneva smo se s trajektom pripeljali v Stari grad na Hvaru, ki je najdaljši otok na Jadranu (68 km). Na otoku je 27 naselij, med seboj dobro povezanih; otok pa s kopnim vežeta trajektni liniji Sućuraj – Drvenik in Stari Grad – Split.

Na najvišjem vrhu Hvara.

Foto: M. Petkovšek

Z »našim« avtobusom smo se odpeljali v mesto Hvar na ogled trdnjave nad mestom, kjer je bil v 13. stoletju zgrajen mestni grad. Leta 1551 je bila zgrajena nova trdnjava, kasneje večkrat obnovljena. Nadalje smo se sprehodili še po mestu, kjer so številni hoteli, kampi, nudistične plaže in marina. Nad trgom v notranjosti obzidja je več ohranjenih palač hvarskega plemištva. Pozno popoldne smo se že nekoliko utrujeni pripeljali z avtobusom v Jelso, mestece na severni obali otoka, kjer je trg z renesančnimi in baročnimi hišami, med njimi tudi baročna cerkev sv. Janeza. Zaradi ozkih cest avtobus ni mogel do apartmajev, kjer smo stanovali v času bivanja na otoku, zato smo osebno prtljago sami prenesli, medtem ko je skupno prtljago pozneje pripeljal »gazda« hiše blizu morja, kjer smo se z večine nastanili; manjša skupina pa je stanovala v sosednji hiši, kjer smo imeli glavno kuhinjo in prostor za druženje. Po sončnem zahodu smo se zbrali pri skupni topli večerji-golažu, ki ga je pripravila Tatjana s pomočniki že doma. Del družbe je vse dni bivanja skrbel za kuhanje jutranje kave in čaja, delitev hrane in pijače ter pomivanje posode.

Drugi dan smo odšli po markirani poti iz Jelse na vrh Svetega Anteja (500 m), kamor smo prišli po slabih treh urah hoje. Na hribu nad mestom smo si med pohodom ogledali ostanke ohranjene antične opazovalnice Tor, zgrajene iz megalitičnih kamnitih kosov. Ob poti so ohranjena nekdanja kamnita pastirska bivališča na pašnikih, ki sedaj samevajo. Z vrha je bil lep razgled po otoku in morju. Po krožni poti med vinogradi in gmajnami smo se popoldne vrnili v Jelso. Po skupni večerji smo se posladkali še z dobrotami, ki so jih doma napekle pridne planinke, ter s pijačo, ki smo jo pripeljali s seboj. V razpoloženi družbi smo peli pozno v noč.

Tretjega dne smo se z avtobusom peljali do izhodišča poti za pohod na Sv. Nikola, z najvišjim vrhom Hvara (628 m). V sončnem in toplem dopoldnevu smo med vzponom večkrat počivali in iskali senco. Hodili smo ob njivah sivke in vinogradih. Na vrhu hriba je majhna kapela sv. Nikola; tam blizu so leta 1997 postavili križ. O tod se nam je odpiral razgled na ves otok z Jelso, Vrbosko in Starim Gradom na severu, pa na mesto Hvar in Peklene otoke na zahodu; na vzhodu se je odpiral pogled na celino, na jugu pa mimo Korčule, Visa in nekaj majhnih čeri vse na neskončno prostranstvo odprtega morja. Na sončni strani, nad Sveto Nedeljo in pod vrhom Sv. Nikola smo pod strmimi pečinami obiskali votlino nad mestom, kjer so ruševine samostana avguštincev, ki so tu v 15. stoletju zgradili samostan s cerkvijo Gospe od sniga. Ohranjen je še vodnjak; potke pa dajejo slutiti obliko nekdanjega vrta. Do Svete Nedelje smo prišli mimo vinogradov po cesti, ki vodi skozi 1,4 km dolg predor, ki še vedno velja za edino cestno povezavo med severno in južno stranjo otoka. Sredi popoldneva smo se z najetim kombijem prepeljali skozi tunel, nato z našim avtobusom do Jelse. Nekaj zagretilih se je vrnilo k morju na kopanje. Zadnji večer skupnega bivanja smo si v mestu privoščili večerjo z morskoro hrano.

Zadnji dan smo po zajtrku prenesli prtljago na avtobus. Nato smo se sprehodili ob obali s turističnimi naselji do Vrbovske s pristaniščem na severni obali. Poleg tipičnih primorskih vaških hiš so tu še gotske, renesančne in baročne zgradbe, povezane med seboj z mostovi, ki spominjajo na Benetke. V prijetnem lokalu smo se odžejali, nato smo se z avtobusom peljali v Hvar za prost ogled mesta. Sredi dopoldneva smo se peljali še na ogled Starega Grada, od koder smo se popoldne s trajektom pripeljali v Split. Od tu smo krenili proti domu.

Marinka Petkovšek

Le Zimšek na Ljubljanskem maratonu

Zadnjo nedeljo oktobra se je iz standardne logaške ekipe udeležil Ljubljanskega maratona le Zlatko Zimšek, ki se je med 3416 tekmovalci udeležil malega maratona na 21 km. Prijatelji, ki se tekmovanja nismo mogli udeležiti, smo Zlatko spodbujali ob progi. Zimšek se je v malem maratonu, v katerem je s časom 1.06.44 zmagal Mitja Kosovelj, uvrstil s časom 2.05.00 v skupni razvrstitvi na 2385. mesto; v svoji kategoriji pa je bil uvrščen na 314. mesto.

Tekmovanje je potekalo v slabih vremenskih razmerah: v dežju ob temperaturi 9°C. Tako udeležencem maratona gredo toliko iskrenejše čestitke.

Prihodnje leto nas bo zadnjo oktobrsko nedeljo o na Ljubljanskem maratonu več.

SkiVan

Na jesensko obarvani Kozji vrh

V nedeljo, 14. oktobra, smo se planinci udeležili pohoda na Kozji vrh. Iz Logatca smo se odpeljali z osebnimi avtomobili proti Jezerskemu. Malo naprej od vasi Kokra smo nedaleč od gostilne Kanonir izsledili pot, ki vodi proti izhodišču našega vzpona. Od tam smo krenili po dobro označeni poti navkreber.

Na sedelcu se je odprl razgled na vzhod proti Olševi, Mrzli gori, Golemu vrhu, Babam, Kočni in Kalškemu grebenu, ki se spušča na pobočja Krvavca. Nekoliko kasneje je pobočje postalo bolj strmo. Od tod se je kazal lep razgled na sever proti Pristovškemu Storžiču, Virnikovemu Grintovcu in dalje levo proti grebenu Košute. Pot se je za kratko strmo vzpela in položila, nato pa zavila levo nad steno, pod katero smo prej hodili. Še deset minut in pred nami se je odprl prekrasen razgled na sever in vzhod in dal moči za še zadnje pol ure po precej strmem svetu, kjer je bila potrebna še pazljiva hoja, ki nas je privedla na razgledni vrh (1628 m). Vrh nakazuje le kamniti močič, kjer stoji tudi skrinjica z vpisno knjigo in žigom vrha, ki spada k Jezerski planinski poti. Celo uro smo uživali v lepem razgledu v opoldanskem sončnem vremenu in se okrepčali z malico iz nahrbtnika.

Pri sestopu po pristopni smeri, ki je edina, smo morali biti prvo polovico poti nekoliko pazljivejši zaradi strmega terena; tam je bila planinska pot vlažna ter pokrita z listjem. V slabih dveh urah smo prišli do parkiranih avtomobilov. Ves čas hoje smo srečevali pohodnike, ki so lep sončen dan namenili obisku nam manj znanega Kozjega vrha, ki ga najdemo na zemljevidu

Čisto z vrha Kozjega vrha.

Foto: M. Petkovšek

Kamniško-Savinjskih Alp. Za premaganih slabih 1000 m višinske razlike in povratek smo potrebovali kakih 5 ur hoje. V sončnem popoldnevu smo se odpeljali še na Jezersko k jezeru. Tu je bilo polno lačnih in žejnih pohodnikov in nedeljskih gostov.

Pred odhodom proti domu smo se zahvalili Simoni Dernulc za vodenje pohoda, ki nam ga je olepšalo lepo vreme in jesensko spreminjajoča se narava v vseh barvah, ki jih premore.

Marinka Petkovšek

Šolski odmevi

Družinska olimpiada

Hop...hop...hop...

V soboto, 22. septembra, je Šolski sklad izvedel **1. družinsko olimpiado** na Sekirici. Člani sklada smo skupaj z učitelji šole pripravili družabne igre, ki so se navezovale na nekdanje življenje Logatčanov. Imeli smo devet postaj, ki smo jih poimenovali po logaških zaselkih: Čevica, Blekova vas, Martinj Hrib, Laze, Naklo, Rovte, Hotedršica, Mandrge in Jačka. Sončno vreme je privabilo kar veliko družin, ki so preizkušale svoje spretnosti na hoduljah, smučkah, v tunelu, pri nošenju tovora, valjanju gume, metanju podkev, vlečenju čolna, kuhanju kaše in na ovirah na poligonu.

Se vidimo naslednje leto.

Ob tednu otroka – krasno

Na osnovni šoli Tabor smo učitelji od 1. do 5. oktobra zavihali rokave in pripravili prav poseben **teden otroka**. Večina naših dejavnosti se je odvijala v času podaljšanega bivanja.

V ponedeljek, na začetku posebnega tedna, smo se odpravili na pohod proti Kalcam. Prav zanimivo nas je bilo videti. Dolga kolona otrok in veselo klepetanje. Med potjo smo seveda malicali, se malo lovili in peli. Naslednjega dne smo pripravili likovno delavnico. Preselili smo se iz učilnic v šolsko avlo in se lotili ustvarjanja. Razstava je dokazovala, da domišljija ne pozna meja. Naš izziv so bili jesenski plodovi: želod, divji kostanj, koruza, orehi, listi, grmovnice... Sreda je bila namenjena igri. Otroci so ta dan lahko prinesli v šolo svoje igrače. Nismo se igrali samo v PB; tudi učiteljice razredne stopnje so izvedle uro igranja. Četrtek je bil namenjen razpravljanju. Pogovarjali smo se o otrokovih pravicah in dolžnostih. Zlasti starejši otroci so se zelo kritično dotaknili pravic in dolžnosti otrok. Izdelali so pravi poučni plakat, ki še kar visi na razstavi. Tudi ta dan smo se preselili v avlo šole in razpravljali, strigli, lepili, risali in pripomogli k skupinskemu ustvarjanju plakata. Ugotovili smo, da je druženje zanimivo. Zadnji dan našega tedna je minil v znamenju družabnih iger. Ker nam je bilo vreme naklonjeno, smo se vsi »podaljšanci«, kot si v šali rečemo, preselili na igrišče. Oblikovali smo tri tekmovalne skupine. In kaj smo delali? Nosili smo vodo z enega konca na drug konec igrišča. Navijali smo, se smejali in neverjetno uživali. Za piko na i pa je sledil nogometni dvboj. Vse punce proti vsem fantom. Ker nas je bilo veliko, smo igrali osem minut – seveda, iz varnostnih razlogov. Kdo je zmagal? Ja, vsi! Čeprav so bili na začetku nekateri učenci malček razočarani, so v posvetu z učitelji ugotovili, da za pravo tekmovalstvo bo že še čas.

Cilj smo dosegli. Imeli smo se krasno.

Anita Čretnik

Na šoli je zagorelo

Bil je povsem navaden petkov dan, 19. oktober. Mrzel jesenski veter je pometal listje in učenci so sedeli v topli učilnici in poslušali pravljico, malce gledali skozi okno, si kaj pošepetali... Skratka, dan, kot vsak drug. Dokler... dim!

Da, dim. Potuhnjeno se je plazil izpod vrat učilnice in pisarne. Prav kmalu smo ga vsi opazili. Jasno: zagorelo je. Dim se je hitro širil in pot iz šole na varno je bila zaprta. Ker so se na šoli že pogovarjali, kaj je treba storiti v primeru požara, so upoštevali vsa navodila. – Poklicali so gasilce. Kmalu so se zaslislale sirene gasilcev, ki so hiteli na pomoč, in reševalna akcija je stekla. Učenci so se stiskali ob okno in zaskrbljeno opazovali, kako pogumni gasilci pripravljajo, lestve, cevi... Nekaj gasilcev je hitro začelo z reševanjem otrok, drugi so se odpravili previdno v šolo in iskali kraj in vzrok požara, nekaj pa jih je ostalo pri gasilskem avtomobilu in skrbelo, da je vse učinkovito potekalo.

Iz goreče šole pa se niso vsi rešili. Na šolskem dvorišču smo ugotovili, da ena učenka manjka. Gasilci so v gostem dimu komaj našli na smrt prestrašeno deklco, ki se je skušala skriti pred ognjeno nevarnostjo. Ko so jo gasilci končno spustili skozi okno, smo si vsi oddahnili.

Sploh pa – ko je šlo le za le vajo, ki so jo pripravili gasilci PGD Medvedje Brdo.

In gasilci so pridno reševali.

Upajmo, da nikomur ne bo treba uporabiti tega svojega znanja. Da le ne bi šlo kdaj zares!!! Kakšna taka vaja pa bi bila še dobrodošla. Gasilcem in učencem, da utrjujejo svoje znanje.

Ana Žakelj

Dve muhi na mah

EKO akcija – zbiranje starega papirja

Ker smo letos pričeli s sodelovanjem v sklopu slovenskih EKO šol, je bila ena naših prvih dejavnosti zbiralna akcija starega papirja. Ta je potekala 11. oktobra. Že dopoldne se je pred šolo ustavil kontejner, v katerega se je prav kmalu začel nabirati star papir. Le kdo bi takrat mislil, da bo po koncu akcije skoraj popoldne vozili, nosili in celo s traktorji so polnili zabojnik. Samo pomislimo, koliko dreves je moralo pasti v naših gozdovih za vse-

mogoče časopise, revije in predvsem pa reklamne letake, ki se iz dneva v da nabirajo po naših domovih.

Akcija je bila več kot uspešna. Tehnica je na koncu pokazala ogromnih 4160 kilogramov starega papirja. Sklenili smo, da akcijo spomladi ponovimo, in prepričani smo, da tudi takrat uspešno. Ubili smo torej kar dve muhi na en mah: pospravili smo domove in v projektno zbirko smo zapisali pomemben uspeh, ki nam bo pomagal pri osvojitvi EKO listine.

Metka Bogataj

Iz sveta mladih

Otroci pomagamo otrokom

V tednu otroka je na osnovni šoli potekala tudi dobrodelna akcija »Otroci pomagamo otrokom«. Zbirali smo otroška oblačila, obutev in slikanice. Bila je to že tretja dobrodelna akcija na šoli. Prejšnje leto smo sodelovali s Slovensko vojsko in zbirali igrače za otroke iz Afganistana. Letos smo želeli pomagati otrokom v Sloveniji. Tudi pri nas so ljudje na robu, zato je prav, da jim pomagamo po svojih močeh. Želeli smo, da vsem tistim, ki jim življenje ni lahko, ne bi bilo treba porabiti denarja za oblačila.

Zahvala velja vsem otrokom in staršem gornjelogaške šole, ki so se množično odzvali. Ker se je nabralo ogromno stvari, smo se odločili, da lahko podarjeno porazdelimo. Z vašo nesebično pomočjo smo pomagali: Območnemu združenju Rdečega križa Logatec (večji del), trem družinam v Železnikih in Varni hiši.

Anita Čretnik

Knjiga pravljic

Vsako leto se sezona pravljčnih ur v knjižnici začne z oktobrom. Ker je prvi teden v oktobru posebej posvečen otrokom, knjižničarji poskrbijo za presenečenje. Tako je bilo tudi letos, ko je otroke v Logatcu in nato še v Rovtahn obiskal lutkar Boris Kononenko, umetnik, ki se je popolnoma predal lutkam. Sam jih izdelava, napiše igrice in jo tudi sam uprizori. Uporabi seveda tudi kitaro in zraven zapoje. Njegove stvaritve je mogoče poslušati tudi na CD. Letos je pripravil igrico Grajska skrivnost. Na zanimiv način je igrico soustvarjal skupaj s prisotnimi otroki. To še bolj popelje otroke v svet domišljije, ker so sami zraven dejavni. Skrivnost so iskali skupaj z žabo, čevljarčkom, piskačem in jo nazadnje tudi našli. Bila je skrita v veliki škatli in se imenuje Knjiga pravljic. Ali ni res največja skrivnost prav knjiga. Šele, ko jo odpreš, se ti skrivnost razkrije. Bil je to čudovit uvod v letošnje ure pravljic, ko se bomo z našimi najmlajšimi srečevali na četrtkovih srečanjih in pluli na krilih pravljčne domišljije. Škoda le, da je bilo prisotnih tako malo rovtarskih otročajevo.

Metka Bogataj

Veseljje tudi lažanskih in grčarevskih otrok

Potem ko je Društvo prijateljev otrok in mladine Logatec s svojimi vrlimi članicami uspelo pred leti uresničiti toliko željno otroško igrišče pred Narodnim domom v Logatcu, je društvo poskrbelo, da so oktobra ob tednu otroka tudi otroci v Grčarevcu in v Lazah dobili novi ljubki igrali, ki stojita na tamkajšnjih igriščih na podlagah, ki so jih pripravile krajevne skupnosti. Sredstva pa so prispevali različni sponzorji.

Ob tej priložnosti velja pohvaliti društvo, pravzaprav požrtvovalno delo mentorice, ki se že leta razdajajo za naše otroke, organizirajo najrazličnejše ustvarjalne delavnice, lutkovne predstave, ob praznikih z izdelki obujajo slovensko ljudsko izročilo, organizirajo otroški pustni karneval v Logatcu, cvetlično tržnico, Miklavžev semenj, v času šolskih počitnic organizirajo razne ustvarjalne delavnice, celo vrsto let se prijavljajo na razpise za zdravstveno letovanje otrok na morju (kolonija) in s kandidaturami tudi uspejo, tako da otroci že leta skoraj za isto ceno (okoli 100 evrov) letujejo v Savudriji.

Žal, pa se zdi, da se premalo zavedamo, da gre za prostovoljno delo z otroki, ki sloni na majhnem številu mentoric (večinoma starejših). Dejavnosti so povezane tudi z veliko mero odgovornosti za dobro in varno počutje otrok. Za to delo, žal, v naši občini ni nagrad ali vsaj simboličnih priznanih. Pa ne gre za

Priracali sta na otroško igrišče v Grčarevcu. Foto: G. Komar

priznanja. Gre za odnos do prostovoljstva za naše otroke! Želim, da prostovoljkam kljub pomoči delavke na JSKD Logatec, ne bi zmanjkalo volje in moči in da bi društvo še naprej skrbelo za aktivno in ustvarjalno preživljanje naših otrok.

Gvido Komar

Murenčki med gasilci

Logatec je občina z enim izmed najvišjih naravnih prirastkov. V sredo, 24. oktobra, v mesecu požarne varnosti, so se otroci iz vrta Logatec, enote Hotedršica, podali v Gasilski dom

v Hotedršici. Počakali so jih gasilka Jožica in gasilci Janez, Franc in Primož. Oblečeni so bili v različne gasilske obleke. Otrokom so opisali naloge in zadolžitve, ki jih opravljajo tako oblečeni gasilci.

Vsi štirje gasilci so otrokom razkazali opremo v Gasilskem domu, opremo v gasilskem vozilu in opisali njen namen uporabe.

Otroci so z zanimanjem spremljali gasilce in jim tudi zastavljali vprašanja, na katere so dobili odgovore.

Pri gasilskem domu so otroci ob pomoči gasilcev izvedli vajo: ciljanje z vodo v »oganj«. Otroci so se zelo potrudili pri črpanju vode in ciljanju s curkom vode.

Na koncu so se otroci z gasilci slikali in pozdravili z gasilskim pozdravom »Na pomoč«.

Andreja in Mojca

Pišejo najmlajši

Razvijajmo svoje talente

Od 1. do 2. oktobra je v Centru vojnih veteranov Logatec potekal Tabor za posebno nadarjene učence 5. in 9. razreda; tabor je organizirala OŠ 8 talcev Logatec. Glavna organizatorica tabora je bila Bojana Breznikar, njej in skupini 8 učiteljic gre posebna čestitka za uspešno izvedbo. Namen tabora je bil predvsem v povezovanju in razvijanju nadarjenosti posameznih otrok. Za nas učence se je dogajanje prvega dne začelo ob devetih v »začetnem krogu«. Skozi igre spoznavanja smo se sprostili in prebili led ter manjšo tremo. Seznanili

smo se tudi s posebno nalogo – z mrežo stikov, ki je nastajala med našim druženjem. Vsakdo izmed nas je na enega izmed dveh plakatov skrbno zapisoval, katere skupne točke je našel in kaj ga povezuje z drugimi udeleženci. Na koncu so bili popolnoma popisani kar štirje plakati »mreže stikov«.

Kakor je pri dobrih, lepih stvareh v navadi, je čas mineval s svetlobno hitrostjo. Na vrsti so bile delavnice. Z žrebom smo se razdelili v tri skupine, ki so se med taborom menjale tako, da je vsaka skupina prišla na vsako delavnico. Pri prvi delavni-

ci smo se z učiteljico Simono Nagode učili cirkuških in igralnih veščin, mnogi pa smo se prvič spopadli z žongliranjem – večina zelo uspešno. Naslednja delavnica je bila pisana na kožo tistih, ki ljubijo ples. Naučili smo se ča-ča-ča, polko, makareno idr. Zadnja izmed treh delavnic pa je bila namenjena medsebojnemu stikom in vživljanju v druge osebe. Vsak izmed nas je z malo pomoči učiteljice Julije Bešvir izdelal tudi kocko, na kateri so bili zapisani njegovi podatki in značajske lastnosti.

Rdeča nit tabora pa je bilo delo

na štirih področjih. Vsak izmed trintridesetih udeležencev se je že pred pričetkom tabora odločil: za umetniško-likovno z Urško Župevc ali za družboslovno z Majo Grbec Švajncer in Alenko Lepoša Berro ali za naravoslovno z Branko Kogoj Jaksetič ali za jezikovno delavnico s Karin Primožič. Ob napotkih mentorice so nastale zanimive

stvari – od terenskega dela, plakatov o Soški fronti v Logatcu, zanimivih likovnih izdelkov, kemijskih poskusov pa tja do skrite kamere in pravega videospota v angleščini. Kot bi trenil sta bila za nami dva nepozabna dneva. Edina pripomba, ki bo v prihodnje zagotovo popravljena, pa je bila, da je bil tabor prekratek!

Sicer ste vabljeni, da si novembra ogledate utrinke s tabora v avli naše. Tam boste lahko videli tudi, kako uspešno je skozi fotografski objektiv dogodke na taboru spremljal učenec Aleš Štebe. Obenem bomo lahko priča njegovi prvi samostojni fotografski razstavi »Nadarjeni pogledi«.

Barbara Kompan, 9.a

Bolje dajati kot prejemati

V nesreči nisi sam – je misel, ki v letošnjem šolskem letu zaznamuje dejanja mnogih ljudi v Sloveniji. Tako smo tudi učenci OŠ 8 talcev že v prvem mesecu pouka uspešno izpeljali solidarnostno akcijo za prizadete šole v poplavah. Povezali smo se EKO skupnost, Skupnost učencev šole – SUŠ in RK. Zbirali smo najrazličnejše šolske potrebščine. Začeli smo z zbiranjem potrebščin za osnovno šolo v Železnikih, iz katere so nam kasneje sporočili, da so prejeli že veliko pomoči, zato so prosili, naj pomagamo osnovni šoli dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici.

Zbrali smo okoli 400 zvezkov, torb, najrazličnejših pisal, puščic, lepil, copatov, računalnik, tiskalnik in še veliko drugih stvari, ki jih šolarji vedno uporabljamo pri svojem delu. Namesto tega pa smo lahko prispevali tudi 1 € od svoje žepnine. Tako smo zbrali še 850 €.

V ponedeljek, 15. oktobra, smo učenci naložili 14 škatal v kombi, s katerim smo se Maja Lukič, Brina Bole in Neža Verdinek skupaj z mentorico EKO šole Marinko Istenič odpeljali v Bohinjsko Bistrico, denar pa smo ta dan tudi nakazali na žiro račun šole. Prevoz potrebščin je organiziral in plačal občinski RK.

Ko smo prispeli tja, nam je ravnatelj Jože Cvetek najprej pokazal nastalo škodo in nam predstavil ter razložil, kako je potekala evakuacija. V poplavah je bilo poškodovanih osem učilnic in telovadnica, na srečo pa ni bil nihče od otrok in zaposlenih poškodovan. Trenutno ima okrog 400 učencev nekoliko prilagojeno delo v učilnicah, še najbolj pa pogrešajo športno vzgojo. Ravnatelj upa, da bodo lahko z normalnim poukom začeli že konec novembra. Šele na kraju samem lahko zgrožen ugotoviš, kako veliko moč ima narava in kakšne strahote so doživeli ljudje v tistih septembrskih dneh.

Od leve: Neža Verdinek, Marinka Istenič, ravnatelj OŠ Janeza Mencingerja Jože Cvetek, Marija Lukič, Brina Bole.

Ob slovesu so se nam topla zahvalili in nam izročili simbolično darilo, knjigo z zahvalo.

S to akcijo smo učenci, učitelji in starši naše šole dokazali, da znamo v težkih trenutkih hitro pomagati. Saj stari rek pravi: kdor hitro da, dvakrat da.

Brina Bole in Helena Nagode, 8. c

Naj spomini ne zbledijo

Skozi vrata OŠ 8 talcev Logatec vsak dan hodi veliko ljudi. Največ je seveda šolarjev, nekaj pa je tudi takih, ki vanjo vstopajo prvič. Zelo malo teh ve, po kom šola nosi ime, pri tem ni nič nenavadnega. Žalostno in nedopustno pa je, da tudi nekateri šolarji in zaposleni na naši šoli ne znajo odgovoriti na preprosto vprašanje: »Po kom nosi ime naša šola?«

Če ste tudi vi med njimi, naj vam povem, da šola nosi ime po osmih talcih, katerih imena so: Edvard Vidmar, Lado Grom, Edvard Lenarčič, Drago Vilar, Ivan Korenč, Jože Vidmar, Franc Nagode in Bogo Drnovšek. Te fante in može so daljnega leta 1942 ubili. Bili so člani OF, v sklopu katere so tiskali uporne letake in gesla, rezali telefonske žice in sekali telefonske drogove. Z izdajo so Italijani izvedeli, da pomagajo partizanom, zato so jih prepeljali v ljubljanski zapor. Od tam so jih z vlakom prepeljali na Vrhniko, iz katere so nato pešočili do Horjula. Tam jih je ubil usmrtitveni vod alpinov. Na tem mestu še danes stoji obeležje.

Od začetka tega leta je v avli naše šole postavljena spominska plošča padlim talcem. V dokaz, da spomin nanje ni

pozabljen, sem se z učiteljico slovenščine Sergejo Šorli Letonja, odpravila v Dom starejših. Obiskali sva Hedviko Vidmar, ženo padlega talca Edvarda Vidmarja. Nadejali sva se tudi intervjuja, vendar ta, žal, zaradi starosti gospe ni bil mogoč. V imenu šole sva ji izročili cvetje in spominsko listino. Ob izročitvi se nama ni nehala zahvaljevati za pozornost. Ob odprtju mape z listino, na kateri je tudi slika njenega moža, pa sem lahko zaznala tesnobo, neprijetne občutke in žalost v njenih očeh. Gospa Hedvika je listino zaprla, videlo pa se je, da je zanjo smrt njenega moža po tolikih letih še vedno zelo boleča. Verjetno ne bo nikoli mogla in preboleti tega dogodka. Po stisku rok in prijaznih besedah sva z učiteljico zapustili dom.

Po tem obisku sem kar nekaj časa razmišljala, kaj meni pomeni smrt osmih talcev. Menim, da bi morali biti ponosni na ime naše šole, saj se za njim skriva nekaj več kot le imena osmih fantov in mož. Za njim se skrivajo iskrena čustva ljudi, ki ne smejo biti nikoli pozabljeni.

Barbara Kompan, 9.a

Bralci pišejo

Urejenost Lokve

Odprt odgovor župana

V oktobrski številki Logaških novic se bralec Pergovnik pritožuje zaradi neurejenih brežin Lokve in tamkajšnje okolice, ki da je popolnoma zanemarjena, zaradi česar naj bi bil odgovoren župan. Pa poglejmo, kako je z odgovornostjo.

Po zakonodaji je za vse vodotoke v Sloveniji **pristojno** Ministrstvo za okolje in prostor oziroma njegova **Agencija za okolje**. Za vse posege v vodotoke je potrebno soglasje Agencije. Tej je treba predložiti predlog posegov za urejanje brežin tudi našega potoka in naše Lokve. Agencija pa lahko s koncesijo preda upravljanje dela vodotokov. Agencija je vse, kar je v zvezi z vodno favno v Lokvi in ostalih vodotokih na Logaškem, oddala s koncesijo v upravljanje Ribiški družini Vrhnika. **Za poseg v brežine vodotokov in v vodotoke je torej pristojno ministrstvo v povezavi z navedeno ribiško družino.** Če želi kdorkoli drug posegati v vodotočno okolje, mora pridobiti soglasje ministrstva, koncesionarja, torej ribiške družine, in še posebej soglasje lastnikov zemljišč.

Če bi bila izražena želja Ribiške družine Vrhnika za sodelovanje z občino pri urejanju te ali one vodotočne brežine, bi bila naša občina vsekakor pripravljena na ustrezno sodelovanje.

Janez Nagode,
župan

Bralci pišejo

Spoštovani gospod župan!

Pišem vam v imenu osebnih interesov in tudi tistih, ki so se morda že zanimali za kadrovske štipendije v občini Logatec, a teh niso nikjer zasledili (ali se dlje od tega niso spuščali). Moj namen niso obtožbe in graje, temveč le morebitna vzpodbuda tistim, ki nam lahko omogočijo lažji dostop do štipendij raznih podjetij na Notranjskem. Menim, da mednje spadate tudi vi.

Sem študentka 2. letnika Okolja v Novi Gorici. Ker je naš univerzitetni študijski program še relativno »mlad«, večina Slovenije sploh ne ve za nas. Ko govorim o večinski Sloveniji, to seveda vključuje tudi razna podjetja oz. delodajalce. Zaradi tega imamo bodoči univ.dipl. ekologi še tako težjo nalogo pri iskanju kadrovske štipendije. Še posebno v regiji, ki po mojem dosedanjem vedenju sploh ne razpisuje štipendij te vrste (če se motim, me prosim popravite!). Vendar brez dvoma lahko trdim, da varstvo narave in nasploh okolja, v katerem živimo, postaja vedno bolj aktualna potreba vsega človeštva. Dejstvo je, da kdor bo razmišljal vnaprej, kaj bo v prihodnosti potrebno za razvoj gospodarstva in tehnologije ter tudi za kakovost življenja nasploh, bo imel največje možnosti za dejanski napredek. Uvajanje naravi prijaznih tehnologij in objektov itd. pa je vsekakor del tega. Prav zaradi tega naša regija potrebuje za to primerno usposobljen kader.

Živimo v času, ko nam je mladim vedno težje najti službe iz svoje stroke. Vendar prav tako večkrat pride do situacij, ko delovna mesta sicer obstajajo, a ni primerno izobraženih za določeno delovno mesto. Delodajalci iščejo zaposlene daleč naokoli, da se ti potem vozijo vsak dan v službo iz oddaljenih krajev. Včasih najdejo izobražence podobne stroke (glede na tisto zares primereno) za določen poklic in jih uvedejo (npr., biokemika zaposlijo na področju, ki je bolj primeren za mikrobiologa, fiziki pa opravljajo službe kemijskih inženirjev itd.). Vendar za razvoj posameznih območij Slovenije, njenih regij, to ne more biti preveč ugodno. Poleg tega je vožnja iz oddaljenih krajev gotovo tudi ekonomsko in ekološko gledano neprofitna. Nekateri občine že vidijo rešitev v dodeljevanju kadrovske štipendije. V ta namen uveljavljajo vedno več t.i. regijskih štipendijskih shem (RŠS). To so instrumenti regij, ki temeljijo na partnerstvu med delodajalci, nosilci regijske štipendijske sheme in državo, skladno z zakonom na področju spodbujanja skladnega regionalnega razvoja, ter predstavljajo izjemen pomen za razvoj regij v Sloveniji.

S pomočjo regijskih štipendijskih shem: - laže uskladijo razmerje med ponudbo in potrebami po kadrih v posamezni regiji; - dvignejo raven izobrazbene strukture v regiji; - vplivajo na znižanje strukturne brezposelnosti; - vplivajo na vračanje izšolanih kadrov iz univerzitetnih središč v regijo; - spodbudijo podjetja v regiji za kadrovske štipendiranje in načrtovanje razvoja kadrov; - približajo kadrovske funkcije potrebam trga delovne sile; - zmanjšajo odliv kadrov v velike centre, kar vpliva na zmanjševanje razvojnih razlik v posameznih regijah v Sloveniji.

Kot primer naj navedem Posavsko štipendijsko shemo, v katero se vključujejo občine, kot so Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško in Sevnica. Večina ostalih kadrovske štipendije razpisujejo občine same in so namenjene izključno njenim občanom. Menim, da sem naštel dovolj razlogov, zakaj bi bili razpisi kadrovske štipendije v notranjski regiji (posebno v občini Logatec) ugodni tako za nas mlade kot tudi za razvoj celotnega logaškega območja. Sedaj pozivam, spoštovani gospod župan, da se odzovete!

Ali pa je bilo na tem področju morda že opravljenega kaj več in smo mladi le premalo ozaveščeni glede tega? – Zahvaljujem se vam za odgovor in vas lepo pozdravljam!

M.Z.

METREL® Mehhanika

sestavni deli in naprave

METREL Mehhanika d.o.o. Tel.: +386 (1) 7558-200
Ljubljanska cesta 80, Fax.: +386 (1) 7558-226
1354 HORJUL http://www.metrel-mehhanika.si
SLOVENIJA E-mail: mehhanika@metrel.si

Smo uspešno podjetje s 50-letnimi izkušnjami pri izdelavi kovinskih polizdelkov. Proizvodnja poteka v novozgrajenih prostorih s sodobno opremo. Zaradi rasti in tehnološkega razvoja podjetja vas vabimo, da se nam pridružite.

Zaposeliti želimo nove sodelavce:

Kontrolorja za kontrolo pločevinastih izdelkov IV. ali V. stopnja izobrazbe strojne smeri, delovne izkušnje na podobnih delih

Delovodjo montaže V. stopnja izobrazbe elektrotehnične smeri ali mehatronike, delovne izkušnje s področja montaže izdelkov in dela z ljudmi

CNC operaterje za laser, struženje, rezkanje IV. ali V. stopnja izobrazbe strojne smeri, delovne izkušnje na podobnih delih

Priučenega delavca za krivilni stroj

KV in priučene delavce za kovinarska dela

Nudimo ustvarjalno delovno okolje, stimulatívno nagrajevanje in dobre možnosti za strokovni razvoj.

Prijave z opisom delovnih izkušenj ter dokazila o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naš naslov METREL MEHANIKA sestavni deli in naprave d.o.o., Ljubljanska cesta 80, 1354 Horjul. Informacije na telefon 7558 302 ali 7558 - 357.

Objavljeno v Logaških novicah, 15. novembra 2007.

Bralci pišejo

Z roba na sredino

Mogoče vas bo zanimalo, kaj neki pomeni to? Odgovor se glasi kanalizacija, ki teče po sredini sadnega vrta. Več lot 15 let je tekla po jarku ob robu vrta, ki so ga skopali samo v ta namen lastniki parcele. Letos spomladi pa se je stanje drastično spremenilo. Kanalizacija je spremenila smer. Kako se je pa to zgodilo? Nekdo je razbil cevi, ki so bile kupljene z denarjem krajevne skupnosti. Te cevi so bile vkopane v parceli, ki menji na omenjeni sadni vrt. Razbitje cevi je imelo za posledico poškodbe (velika luknja) na cestišču, ki je javno dobro. Vsako deževje je sproti odplaknilo celotni trud in material komunalcev, ki so ga vložili v to luknjo. Čas je pokazal, da to ne more biti rešitev, pa so pripeljali nove cevi. Lastniki vrta so se takoj oglasili pri županu, ki jim je zagotovil, da kanalizacija s sosednje (že tretje) parcele ne bo tekla po sredini vrta. Zgodilo pa se je ravno obratno. Komunalci so vkopali cevi po novi trasi, kljub temu da je bil direktor komunale seznanjen z županovim zagotovitvilo o tem, kje naj pride kanalizacija na sadni vrt. Lastniki so urgirali tudi pri samem poteku dela, a so njihove besede naletele na gluha ušesa. Že omenjeni lastniki so poiskali pomoč tudi pri M.I. Njihov odgovor je bil zelo presenetljiv in nenavaden, namreč, da se na podlagi grafične karte škoda ne dela in da je ni.

Lastniki vrta se sprašujejo, zakaj obstoječa trasa po tolikem času ni več dobra, zakaj županova beseda ne drži, zakaj se po njegovi oceni ne dela škoda, zakaj taka ignoranca lastnikov parcele. Morda odgovora ne ve niti sam, očitno pa ve, da je tako prav. Lastniki so se tudi vprašali, če se je mogoče zataknilo pri finančah, ki so največkrat vzrok slabe volje. Predvidevajo, da vkop še nekaj dodatnih cevi ne bi bil tak strošek. Seveda pa zopet sklepajo, da če bi bil lastnik vrta kdo drug, ki bi gotovo bil drugačen, še posebej pa o tem, da so pravočasno opozorili na njihovo težavo, bi najbrž ustregli njegovi želji.

Vsak ve, da kanalizacija ne teče navzgor, da vedno najde pot, da nekje mora teči. Lastniki bi raje videli, da bi tekla kje drugje, prav tako kot bi bili vsi radi čim dalj stran od vsakršne nesnage. Če pa ne gre drugače, in zaenkrat sprememb še ni tako blizu, pa bi bili lastniki neizmerno veseli, da bi tekla po jarku ob robu vrta tako kot prej, in ne po sredini.

Vrt namreč še služi svojemu namenu, lastnikom daje predvsem jabolka in slive. In pa seveda travo, ki jo je treba pokositi, vsako leto vsaj dvakrat. Košnja trave pa je prava muka, če je podlaga peščena, saj kanalizacija s seboj skoraj iz cele vasi prinese veliko kamenja in mulja.

Peterlin,
Jakovica

Urnik knjižnic na Logaškem

Logatec:

pon., sred., pet.: 9-19, tor., čet.: 12-19, sob.:8-13

Rovte: tor.:15-19, čet.:15-19

Hotedršica: sre.: 16-19, pet.:16-19

Vrh Svetih Treh Kraljev:

čet.:11.30-12.30, pet.:18-19

Org. in info: Knjižnica Logatec, 01/7541-722

Zahvala

Ljubila si življenje,
ljubila si svoj dom,
a tiho brez slovesa,
odšla si v večni dom.
V domu našem je praznina,
a v srcih bolečina.

Lucija Pišljar
iz Rovtarskih Žibrš

Ob smrti naše mame, tašče, babice in prababice Lucije Pišljar se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste se z nami s tiho žalostjo v srcih poslovili od nje, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste jo v tolikšnem številu pospremili na njeni zadnji poti k večnemu počitku. Posebna zahvala Anki Vavken za poslovilne besede ob grobu, gospodu župniku za lepo opravljen obred; hvala tudi organistu in cerkvenim pevcem za lepo doživeto petje, enako tudi organizatorju pogreba cvetličarni Peččak in Slavku Mačku za izkop jame, Komunalnemu podjetju Logatec ter hvala svetarnici Tišlarjevi mami.

Žalujoci: hčerka Ivanka z družino,
snahi Antonija in Pavla ter vnuki in pravnuki

Zahvala

Zdaj pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš,
kjer tih dom le rože ti krasijo
in svečke ti gorijo v spomin.

Svojo življenjsko pot je sklenila

Amalija Nagode
1921-2007

Po izgubi mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom, ki so nam izrekli sožalje in pospremili našo pokojno mamo na njeni zadnji poti. Hvala za darovano cvetje in sveče.

Najlepša hvala dr. Skvarču za dolgoletno zdravljenje, g. Šenu za poslovilni govor in pogrebniemu zavodu Menart in g. Tomincu za pogrebne storitve.

Posebna zahvala pa velja Gasilskemu društvu Dolenji Logatec in g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

Zahvala

Marija Bogataj

*Molče s solzami se borimo.
»Naj bo le mora!« si želimo.
A žal, nebo nas ne posluša –
od žalosti boli nas duša.*

Ob nenadni smrti drage mamice, sestre, babice in življenjske sopotnice Marije Bogataj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani ter jo spremljali na njeni zadnji poti. Hvala vsem za pisno in ustno izrečeno sožalje, darovane sveče in cvetje. Hvala pogrebniemu zavodu Menart, pevcem za odpete žalostinke in odigrano tišino. Hvala tudi g. župniku Cirilu Isteniču za lep pogrebni obred. Hvala Onkolškemu inštitutu, dr. Marti Dremelj za pomoč ob tako hudi bolezni. Posebna zahvala velja dr. Darji Modic Likar, dr. Jagodic, patronažni službi Zdravstvenega doma Logatec za vso pomoč. Prav posebej bi se radi zahvalili gospe Tončki Rus za vsakodnevno pomoč in skrbno nego na domu. Hvala vsem, ki ste jo obiskali na domu in v bolnišnici.

*Žaljuoč: Simon, Janez, Lara, Andrej, Karmen
in sestra Julka z družino*

Sveče tudi skoz avtomat

Pred dnevom spomina na mrtve so na pokopališču v Dolenjem in v Gorenjem Logatcu postavili avtomat za prodajo sveč.

Za 1 ali 2 evra lahko obiskovalec kupi svečo in jo prižge na grobu svojcu. Avtomati bodo pomagali obiskovalcem grobov zlasti ob nedeljah in praznikih, ko so trgovine zaprte in ne morejo kupiti sveče, ki bi jo radi prižgali v spomin svojemu bližnjemu.

Avtomat za prodajo sveč na žarnem zidu v Dolenjem Logatcu.

Besedilo in foto: France Brus

Š Kolom zabito in smolo zalito Domače posebnosti

Par – nepar

Se še spominjate genialne jugoslovanske pogruntavščine, ko smo morali pustiti jeklene konjičke na parne oz. neparne registrske številke doma ob točno določenih dnevih v mesecu? Bogve, kako bi se obneslo, če bi uvedli danes tak predpis, moja registrska tablica pa se konča na 6D? To je bila takrat unikatna pogruntavščina.

Nekaj unikatnega pa imamo še vedno. Tudi iz jugoslovanskih časov, čeprav ni ta unikum povezan z družbeno politično orientacijo.

Kako naj začnem? Recimo takole: mednarodno določilo ali morda celo predpis pravi, da se hišne številke razvrščajo v ulici takole: levo neparne, desno parne, gledano v smeri naraščanja števil, kar pomeni po navadi od središča naselja proti izhodu iz samega kraja. In zdaj smo tam. V Logatcu imamo za Narodnim domom Tomšičevo ulico, kjer so parne številke na levi in neparne na desni.

Mislím, da smo v tem edinstveni, morda celo na svetu.

Pa bogvedaj, da bi se po tem zapisu kdo na občini spomnil prestaviti hišne številke! Kakšni stroški bi nastali! Vsi stanovalci te ulice bi morali spremeniti vse svoje dokumente.

Zato vzemite ta zapis kot opozorilo na posebnost, s katero smo godni morda celo za Guinnessovo knjigo rekordov – rekordov posebnosti

KRAS

Pestro na trgu s cvetjem

Pred dnevom spomina na mrtve so bile v Logatcu vse prodajalne cvetja dobro založene z najrazličnejšimi cvetnimi košaricami, ikebanami, s posameznimi vrstami rezanega cvetja.

Le kaj bi izbral?

Cene, ne ravno akcijske, pa so bile odvisne od vrste cvetja, od aranžmaja posamezne košarice ali šopka... Tako je lahko vsak kupec našel nekaj cvetja, primernega svoji denarnici.

Besedilo in foto: France Brus

O polh in logaških polharjih

Še ne tako dolgo je bil lov na polhe ne samo zabava jesenskih dni, ampak v mnogočem in za marsikoga tudi možnost za pestrejši jedilnik. Danes je to posebna vrsta zabave in veselja, ki si jo privoščijo le še nekaj ljubiteljev nočne narave. Odnos do polhov se je skozi leta spremenil, in nekdanje množično polhanje si v Logatcu privoščijo le manjše število ljudi, lahko bi jih menda prešteli na prste; čez leta še teh ne bo več.

Med logaške polharje sodijo Tomo Nartnik, Josip Bošnjak, Janez Podjed in Vojko Prezelj ter doslej najvidnejši polhar Rudi Čamernek, ki polhari tudi zunaj logaških lovišč. Rudi pa ne samo lovi polhov, ampak kožuške tudi suši in stroji; iz njih pa izdeluje tako kape-polhovke. Za večjo prepoznavnost polha izdeluje tudi spominke: nekakšne miniaturne poljških skrinjic in kap-polhovk. Rudi se zavzema, da bi država ponovno dovolila poljšjo lov od 15. septembra dalje, saj pravi, da že od Marije Terezije velja rek: »Ob mal' maš' so orehi in lešniki in polhi naš«.

Polhi po Valvazorju

»Je pa na Kranjskem čudna živalca, ki je ne vidiš zlepa po drugih evropskih deželah, a jo je tu prav veliko. Po kranjsko ji pravijo polh. Polh je nekoliko večji od podgane, ki je po sivi barvi tudi sicer ni nepodoben. Je razno sadje, kakor veverice, ki jim je enak po velikosti. Zadovoljen je tudi z bukovim žirom. Te živalce bivajo vso zimo pod zemljo, v poletnem času pa pridejo na dan v veliko bukovih gozdovih... O naših polh in je treba povedati še, da so lepo rejeni, da imajo veliko več masti kot mesa, zato jih je najbolje peči. Mnogi plemenitaši in meščanje se branijo te jedi, posebno ženske. Eni pravijo, da se jim graja, ker te živali vrag vardeva in pase, drugi ker so tako podobni podganam. « (Iz Slave Vojvodine Kranjske)

Polharski spomin Marjana Tomažiča

Teško bi našli polharja, ki ima toliko dolgoletnih spominov in izkušenj kot Tomažičev Marjan. S polhanjem je pričel leta 1958 kot desetletni fantič. V gozd je odšel s svojim starim očetom, navdušenim polharjem, ki je lovil vsako leto skozi celotno polharsko obdobje. Kožice pa je tudi sušil na posebnih deščicah in jih nato prodajal v pozni jeseni, ko je prišel kupec domov in mu odkupil ves ulov. Z izkupičkom je oče takrat kupil štedilnik. Marjanu pa je ostalo veselje do polhanja. Vse do lani je lovil v družbi z Janezom Podjedom in Vojkom Prezljem, letos pa je vnema nekoliko popustila in je lovil sam.

In pripovedoval je še prav živo. »Ko gredo polharji nastavlja skrinjice, naredo to že v popoldnevu, ko na odsekane leske nataknejo skrinjice in jih nastavijo čim višje v rogovile hrastov ali bukev. Za-

Veseli martinjski polharji - od leve stojita: +Franc Fečur in Janez Moljk; sedijo pa: Janez Mihevc, +Stane Istenič, +Matevž Govekar, +Franc Opeka.

O tem, da je bilo polhanje v Logatcu zelo zanimivo, priča tudi ohranjeni posnetek po veselem polhanju. Na sliki se lepo vidijo skrinjice, na katere lovijo polhe. Nekatere skrinjice so enojne, druge dvojne, skratka, različnih oblik in z različnimi vzmetmi. Za pregled nočnega ulova pa so uporabljali še karbidno svetilko.

Foto: Albin Čuk

nimivo pa je, kako se tudi polhi prilagodijo naravi, saj imajo tisti, ki se love v hrastju, bolj rjavo barvo, na bukvah pa bolj sivo. Velika polharia je bila enkrat na leto, ko so nanjo povabili svoje sorodnike in sosede. Nato so običajno zakurili velik ogenj, da je bilo bedenje v nočnem času vsaj v začetku ob ognju polno toplote, proti jutru pa je vse potipal hlad. Približno ob desetih zvečer gredo polharji z baterijskimi svetilkami

gledat za svoj ulov. Na polhario gredo tudi ženske, ki doma pripravijo pecivo, in čeprav je polšje meso zelo okusno in običajno pripravljeno kot poljšji golaž, pridejo prav tudi doma pripravljene dobrote. Lov traja, dokler imajo polhi hrano: lešnike, žir in želod, vendar se običajno konča po slani. «

Tudi Marjan je mnenja, da bi morali sedanji datum 1. oktober spremeniti, saj je za začetek polhanja prepozen.

Albin Čuk

Sozvočenja 2007

V Kulturnem centru-Delavskem domu v Zagorju se bodo nedeljo, 18. novembra ob 17. in 19.30 odvijali tematski koncerti Sozvočenja 2007. Na koncertu bo prepeval tudi Ženski pevski zbor Tabor pod vodstvom Zdravka Novaka (Informacije: JSKD Zagorje ob Savi, Vanda Kopusar 03 566 80 94).

Ljubitelji zborovskega petja vabljani k poslušanju.

tpš

Baron na sklepnem pohodu

Pohodniki Športnega društva Baron, ki ga sestavljamo upokojenci Društva upokojencev Logatec, smo v oktobru zaključili sezono letošnjih 2- do 3-urnih pohodov, ki se jih je pod vodstvom Tončke Mivšek tedensko udeleževalo 20 do 30 članov društva po poljskih in gozdnih poteh po Logaškem.

V hladnem jutru 16. oktobra smo krenili izpred stavbe DU po planinski poti čez Naklo, mimo Jezerca, Ložanske doline do Petkovca. Hodili smo po cesti mimo obnovljenih ali novih hiš, ki jih krasi cvetoče cvetje po balkonih in okrog hiš. Zaradi poznanstva smo se ustavili in bili postreženi s pijačo pri Mizarstvu Hladnik in tudi pri Lukanu pod cerkvijo na Petkovcu, kjer hranijo ključ cerkvice sv. Hieronima (691 m). Ogledali smo si notranjost cerkvice in zapeli nekaj pesmi. Pred cerkvijo, od koder je bil lep razgled po okoliškem hribovju in niže ležečih krajih, smo se spominsko fotografirali. Nato smo šli na kosilo v Kmečki turizem Kisovec, kjer je Martina pohodnikom postregla z dobro obaro in žganci ter s flancati.

Veselo družbo je po obilnem kosilu čakala še 2-urna hoja v sončen Logatec.

Marinka Petkovšek

Med zlatoporočenci

Društvo upokojencev Logatec je 28. oktobra povabilo na srečanje petnajsterico zlatoporočencev, bisernoporočencev in starostnike – člane, stare nad 75 let. Srečanja se je udeležilo 180 starostnikov, med njimi tudi bisernoporočencev Rudi in Antonija Ciglarič ter 11 zlatoporočenih parov: Domine in Francka Brenčič, Janez in Rajka Černigoj, Šukrija in Darinka Hasani, Karel in Anica Korenč, Ivan in Antonija Leskovec, Grega in Kristina Meze, Franc in Terezija Mivšek, Janez in Marija Pečkaj, Slavko in Viktorija Rupnik, Filip in Leopoldina Treven, Franc in Vera Verbič.

Bisernoporočencev Antonija in Rudi Ciglarič.

Vse zbrane je pozdravil predsednik društva Vladislav Puc. Nato se je zvrstil kulturni program, v katerem so sodelovali Pevsko društvo DU in DI, recitatorka Francka Čuk, harmonikar in skeč Gospodinje milostljive in služkinje Katrice.

Vseh 180 prisotnih je preživelo veselo družabno popoldne.

M.Š.

Sprejetost odprtih src

Ob majskem dobrodelnem koncertu »Notranjske« in Logaškega okteta na Planini je Vrhničan Franc Gorenc povabil »Notranjsko na obisk Koroške prvo oktobrsko soboto. »Za dve, tri ure ne preveč zahtevne hoje bo, drugo pa boste že videli. In zagotovo vas bodo prisrčno sprejeli,« je dodal.

In je prišla je prva oktobrska sobota. Deževalo je kot za stavo Peljali smo se proti Avstriji, še zmeraj ne vedoč, kaj se bo ta dan tam dogajalo. Drugi Vrhničani in muzikantje, s katerimi smo družno potovali, so o tem vedeli presneto več, a so bili kar nekam skrivnostno tiho. Ampak potem se je z vsakim kilometrom poti Francetu bolj mehčal jezik. Po koščkih je nam, nevednežem, odstiral neizmerno pristnost in pestrost prijateljstva z nekim Kristianom, pa z društvom v Kostanjah. Govoril je o nekakšni vsakoletni prireditvi S pesmijo gradimo mostove, pa o društvu prijateljstva Ko-Ve, pa kako so Rajko, Oto in Janez igrali »tam gor, kamor gremo«, pa kako je z binokostnimi shodi, pa s pohodi od Kostanj do Bohinja... Vse, kot da je tako domače in samo-umevno, da niti ne potrebuje besedi in kot da vmes ni sto in več kilometrske razdalje.

Ko smo se ustavili pri Kernjakovih na Trebinji, je še vedno deževalo. Ampak pevci smo se postavili okrog Mojce in zapeli. Miro in žena sta nam prijazno pomahala skozi okno. Spomnil sem se zadnjega srečanja z njima pred nekaj leti na koncertu, ki ga je njegovemu očetu v čast odpela Trta v Žitari vesi. Je res že deset let tega? O, Bog, kako teče čas! Odpeljali smo se še naprej skozi Vrbo in prispeli v Kostanje. Pozdrav in pesem sta nas popotnike zblížala s Kristianom Zeichnom. Malo zatem nas je društveni predsednik peljal do Drabosnjakovega doma, etnološkega muzeja, po zasnovi podobnega Muzeju na griču v naši Blekovi vasi. Ernst Dragaschnig je vedel odgovoriti prav na vsa vprašanja. Nam, starejšim, se je ob pogledu na razstavljene predmete budil spomin na mlade dni, ko je življenje teklo še bolj počasi in smo bili veseli mnogih reči, ko smo morda cel teden, mesec dni, celo leto kakšno stvar pričakovali. Dandanes se želje izpolnjujejo hipoma, a čarobnosti pričakovanja ni več. Izgublja se v preobilici votle potrošniške ponudbe.

Po ogledu doma smo bili znova prijazno presenečeni v starožitni Klančnikovi domači gostilni. Kako prijazno so nas sprejeli in kako skrbno ohranjajo podobo starega trškega gostišča. In kako izborna so nas gospodinja Annemarie, gospodar Walter ter hčeri Waltraud in Barbara postregli z domačimi dobrotami. Veselo smo zapeli in zaplesali, saj so muzikantje tako neutrudno igrali, da so še dež odgnali! Zato smo se lahko napotili na obisk h gozdnemu pedagogu Theu Hippelnu. Kakšno doživetje! Kako prijazen je bil ta naš vodja pohoda skozi vzorno vzdrževan gozd! Kaj vse nam je pojasnil, kako nam je premnoge vsakdanjosti, ki jih ne marimo več, približal z blago besedo. In kako nevsiljivo nas je spodbudil, da smo dali prosto pot svoji ustvarjalni domišljiji in sredi gozda ustvarjali podobe, »inštalacije« bi danes rekli. In smo vsi zares postali del stvarstva v neizmerni dobrotljivosti Stvarnika.

Ko smo bili spet pred Klančnikovo domačijo, smo še zapeli in zaplesali, kar na cesti. Za slovo smo gostiteljem zapeli Venturinijevo Znamenje. Kar nekaj simbolike je bilo v tem, da

Notranjska pod dirigentskim vodstvom Thea Hippelna, desno spredaj pomožni dirigent (z rokami v zraku) Christian Zeichen.

smo peli Znamenje in da je bil naš organizacijski gostitelj Zeichen. Solistka Erika je menda tudi gospodarju orosila oko. Tako ga je prevzelo, da je obljubil priti na naš jubilejni koncert v Logatec. »Če se bo le dało,« je dejal. In potem smo se poslovili, se odpeljali še do Marijinega svetišča na Vrbskem jezeru in se v jasni noči vrnili domov.

Hvala vam, gostitelji in dobrotniki, da smo smeli doživeti tak dan v Kostanjah. Hvaležni smo vam za vaše srce, ki ste nam ga odprli, in za občutek sprejetosti, ki ste nam ga podarili. Vas smemo povabiti? Pridite k nam na Notranjsko, pa magari ob našem jubileju. – Hvala tudi Francu Gorenjcu. Brez njega bi bili siromašnejši za ta dan.

Janez Gostiša

Himalaja ga je zasvojila

Janez Levec lani osvojil Čo Oju, letos pa je naskakoval Broad Peak

Potem ko je Logatčan Janez Levec lani osvojil svoj prvi osemtisočak Čo Oju, se je letos priključil himalajski odpravi na 8.048 metrov visok Broad Peak v Pakistanu. Zaradi nevarnih vremenskih razmer alpinisti vrha niso osvojili, kljub temu, da jih je do njega ločilo vsega skupaj 48 metrov višinske razlike. Čeprav ni slišati veliko, pa bi te metre morali premagati vzdolž dolgega grebena, ki je zaradi zapadlega snega skrival številne snežne pasti.

Drago Frelj, član odprave, je omagal že čez nekaj trenutkov, nosač zmore nositi 35-kilogramski tovor 6 do 8 ur.

Mednarodna himalajska odprava Karakorum 2007, ki so jo organizirali Slovenci, se je v Pakistanu mudila med 24. junijem in 6. avgustom. Kot glavni sponzor jo je omogočilo podjetje Unicommerce, ki je alpiniste obleklo in obulo v znamko Stihl Timbersports. »Moram priznati, da so se oblačila in obutev dobro odnesli tudi v izrednih razmerah, mrazu, ledu in snegu,« je povedal Levec, ki je vesel vsake sponzorske pomoči, saj takšne odprave niso poceni.

Sedemdnevna hoja po ledeniku, ki mu ni videti konca.

Ko je Levec počival v taboru na višini 5.800 m in še verjel na osvojitve vrha.

Kljub temu, da vrha niso dosegli, so se alpinisti v dolino vrnili zadovoljni, saj odprava ni bila mačji kašelj. Čeprav je Broad Peak po višini 12. med 14 osemtisočaki, je dostop do gore precej težji kot do večine ostalih. Iz Islamabada so do baznega tabora potrebovali kar deset dni – tri z avtom, nato pa peš. Tudi klima jim ni bila naklonjena, saj je bilo podnevi zelo vroče, ponoči pa se je shladilo tudi do minus 10 stopinj Celzija.

Levec pred šotorom ob sončnem zahodu, ki je obetal lep dan, jutro pa je ponudilo razočaranje – novo zapadli sneg.

PT

Zverinice iz Rezije

Koliko in česa vsega se skriva v skrivnostno vabljeni Reziji

Kdo jih pozna drugače kot iz pravljic. Tudi mi jih pobljže nismo poznali, še manj srečali; smo pa o njih slišali.

V okviru Društva podeželskih in kmečkih žena iz Logatca in Rovt smo se 13. oktobra odpeljali na italijansko stran Kaninskega pogorja – v Rezijo, malo slikovito deželo pod skalnimi zarezi in globoko vdrtimi hudourniki, ki se penijo z alpskih vršacev kanina in Mužcev. Tja smo se pripeljali mimo Trbiža, skoz Kanalsko dolino do Ravance, osrednje vasi v Reziji – v »Rozojanskem komünü«, kjer še kljubuje slovenski rod in se ohranja ne le svojevrstno narečje – ljudje »romanijo po rozeansko«, temveč živijo še naše navade in pesmi.

Vse vasi v dolini ob reki Bili in po gorskih zatrepih so bile močno poškodovane ob potresu leta 1976. pri obnovi je na škodo izginil večji del stare ljudske arhitekture.

V Ravanci smo si ogledali Marijino cerkev, kamor vabi Marija 15. avgusta na »šmarno mašo« vse, tudi razseljene Rezijane od blizu in daleč. Po pripovedi je ta običaj še živ.

V kulturnem domu – »Rozojanski kulturni hiši« nas je sprejel prijazni vodič, rojen v Ravanci, kjer sta se letos rodila

Za lep spomin na Rezijo.

le dva otroka.. Ob lepih in zanimivih posnetkih nam je predstavil osnovne značilnosti tamkajšnjega naravnega okolja. Izvedeli smo tudi, kaj so ti Slovenci nekoč delali na tej revni zemlji, ki je je, razen nekaj pašnikov po pobočjih, v dolini bore malo. Od kmetovanja ali živinoreje komaj še kdo živi; pomagajo si z delom v manjših podjetjih tam blizu. Pravijo pač, da je potres porušil hiše, spraznil hleve, in Rezijani prav težko ohranjajo svojo bogato tradicijo. Nekaj so je spravili v muzej še ob

pravem času, ko je bila še živa, ko so jo še dobro poznali.

Naš naslednji postanek je bila s soncem obsijana pod hrbet Kanina potisnjena vasica Stolbica, kjer smo si ogledali etnografski muzej brusačev. Rezijani so bili nekoč znani brusači. Na razstavljenem zemljevidu smo lahko videli, kje vse po Evropi do severnih dežel so služili kruh zase in za svoje družine, ki so jih čakale in obdelovale doma borno zemljo. Brusilne kamne in drugo opremo so nosili na hrbtu ali pa so vozili na zanimivo prirejenih kolesih. Mnogi se s popotovanj po svetu niso nikoli vrnili. Mnjihove potomce, kot so nam povedali, vabi Marija na »šmarno mašo«, da jo obišečejo. Domačini pripovedujejo, da pridejo tedaj domov »sinice nu ščirice, usi judi, usa rozojanska dulina (sinovi in hčere, vsi ljudje in vsa rezijanska dolina).

Domov smo se vračali spet po Kanalski dolini mimo jesenic. Z glavne ceste smo krenili v Žirovnico, vas pod Stolom, najvišjo karavansko goro. Tu smo ob poznem kosilu kramljali, kaj vse smo slišali in videli v reziji, ki je uvrščena med »Naravne parke – Julijske Predalpe. Vrnili smo se z bogatimi vtisi iz skrivnostne, oddaljene doline, navdihnjeni s premišljanjem o slovenskih koreninah.

Bilo je že pozno. Tako nismo videli med sadovnjaki skritr domačije pod mogočnim zastorom Karavank – prešernu tako drage Vrbe. **E.Z.**

Pa drva za zimo

Miha Grom in njegov sin s Čevice sta že zgodaj spomladi posekala drevje, godno za kurjavo, ter jih narezala s cepilnikom najprej na kladre, nato še vse drugo. Tako nacepljena drva so se skoz poletje dodobro osušila, tako da bodo čez zimo povsem nared za štedilnik ali peč, ki bo ogrevala vso hišo.

Kaj se ve, v negotovih časih, ko se olje nenehno draži, bo morda še ta ali oni ponovno prešel na drvo kurjavo. Te sredi logaških gozdov ne bo še zlepa zmanjkalo. In navsezadnje, vse bolj se govori o lesni biomasi.

Gromova skladovnica drv sredi dvorišča diši kar po pravi pravcati bio masi.

Pri Gromovih bo dovolj drv za zimo.

Besedilo in foto: France Brus

Logaške novice, glasilo občine Logatec; izdajatelj Občinski svet občine Logatec; odgovorni urednik Marcel Štefančič; grafična zasnova Goran Rupnik; tisk: Grafika Gracer, d.o.o., Celje; naklada 3950 izvodov. Časopis je brezplačen. Naslov uredništva: Logatec, Tržaška 15, 1370 Logatec; telefon 041 915 705, ob sredah od 10. do 12. ure (01) 7590-626 ali (01) 7590-600, E-mail: logaske@logatec.si, ISSN 0350 9281

Kdo ima najlepši dom?

Ocenjevanje družinskih hiš in javnih zgradb v občini Logatec.

Turistično društvo Logatec je septembra zaključilo akcijo Moja dežela – lepa in gostoljubna. Tudi letos je TD Logatec kot koordinator in glavni organizator projekta, povabilo k sodelovanju ostala turistična društva in krajevne skupnosti v občini. Ti so imeli nalogo, da so si čez poletje ogledali v svojem okolju hiše in javne zgradbe ter druge javne površine (parke, zasaditve, vodnjake...) in so nato sporočili svoj izbor logaškemu Turističnemu društvu. S sodelovanjem vseh komisij nam je uspelo nagraditi kar nekaj družin, ki vestno skrbijo za okolico svojega doma in so lahko v ponos svojemu kraju.

Pri Jurčevih na Petkovcu.

Slavnostna podelitev priznanj je bila 27. septembra, ko turistični delavci in ljubitelji obeležujemo tudi svetovni dan turizma. Za uvod v prireditev sta nam srce ogreli sestri-citrarki Pišljari iz Rovtarskih Žibršah s priljubljeno temo Cvetje v jeseni. Nadalje so nam pripravili presenečenje s polno smeha Neža in Darja Merlak in KTD Hotedršica, ter simpatični plesni nastop folklorne skupine OŠ 8 talcev.

Pri Kavčičevih v Rovtarskih Žibršah.

Logatec je hitro razvijajoče se mesto in v njem živijo ljudje, ki ga imajo radi. Z urejanjem svojih vrtov prispevajo k boljšemu vtisu. Ponosni smo, da je urejanja iz leta v leto več in komisije imajo kar velike težave pri odločanju. Seveda, se skušamo odločati racionalno in nagrajence porazdeliti na vse konce občine, vendar zaradi številčnosti hvalevrednih domov in javnih zgradb pa marsikdo, ki si je nagrado morda zaslužil, letos ni prišel v izbor. Ampak nič ne de, pri društvu smo poskrbeli za pravična navodila ocenjevanja, po katerih nagrajena hiša naslednji dve leti ne sme biti ponovno izbrana. Zatorej, prizadevne gospodinje, brez skrbi, tudi ve boste na vrsti. Zato velja truditi se še naprej! Letos smo s pohvalo in priznanjem za lepo urejene hiše z okolico razveselili 31 občanov, med temi 26 družinskih hiš, 2 kmetiji, 1 spomenik, 1 gostišče in 1 javno ustanovo.

Pri Skvarčevih v Rovtah.

Nagrajene družinske hiše

KS Naklo: Trček, Rovtarska 13, Rovan, Klanec 17, Mihevc, Tovarniška 8, Ljajič, Ograde 16, Grah, Poljska pot 9, Kogovšek, Brod 10, Lukan, Kraigherjeva 8, Škof, Stara cesta 54;

KS Tabor: Kavčič, Blekova vas 4, Godeša, Pod Grintovcem 2 B, Vesel Ljudmila, Tabor 17, Uršič-Petek, Strmica 1, Filipič Anica, Grčarevec 2;

KS Hotedršica: Eržen, Hotedršica 65 a, Brus, Hotedršica 40, Rupnik, Novi svet 11;

KS Rovte: Petkovšek, Rovte 80a, Skvarča, Rovte 85, Jurca, Petkovec 17;

KS Trate: Pivk, Medvedje Brdo 14, Kavčič, Rovtarske Žibrše 7;

KS Log-Zaplana: Možina, Zaplana 54; Nadlišek, Zaplana 57;

KS Vrh sv. Treh Kraljev: Žust, Hleviša 16 a;

KS Laze-Jakovica: Žitko, Laze 59; Tegelj, Jakovica 14;

Nagrajeno gostišče: Gostilna Jeršin, Cankarjeva cesta 1;

Nagrajeni javni zavod: Vrtec Kurirček, Notranjska cesta 7a;

Nagrajeni spomenik: Kapelica na Planinah (spomenik padlim v I., II. svetovni vojni in po njej) – skrbnica: Mihela Lazar iz Rovtarskih Žibrš

Nagrajeni kmetiji: Kmetija Žust, Logatec, Stara cesta 34 in Kmetija Lukan, Hotedršica 33.

Ne nazadnje

Pri Rupnikovih v Novem Svetu.

Pri Rovanovih s Klanca v Logatcu.

Pri Tegljehih v Jakovici.

Prav posebno priznanje pa smo se odločili podeliti gospe Mimi Škof's Stare ceste, ki nas mimoidoče vsako leto navdušuje z lepo postavljenimi lončki pelargonij pred vhomom v njeno 120 let staro hišico.

Za dosedanje skrbno in požrtvovalno delo se TD Logatec zahvaljuje vsem gospodinjstvom in gospodarstvom, ki so se trudili in spodbujali ureditvena prizadevanja. Nadalje gre zahvala vsem ostalim turističnim društvom in krajevnim skupnostim, ki so nam posredovali izbrance, in tudi naši komisiji. Zahvala velja tudi sponzorjem: Turistični kmetiji Tumle in Slaščičarni Kljucec za pogostitev, Vrtku, d.o.o., za simbolične cvetlične nagrade, Občini Logatec in OŠ 8 talcev za tehnično pomoč. Ne nazadnje pa gre zahvala tudi županu Janezu Nagodetu, ki nam vsako leto priskoči na pomoč pri podeljevanju priznanj.

Vanja Pfajfar

FIAT

AVTOTRADE, d.o.o., VRHNIKA

Sinja Gorica 11, 1360 Vrhnika
tel.: 01 750 51 99, 755 79 00

►► www.avtotrade.si

ZGRABITE PRILOŽNOST! DODATNO LETO GARANCIJE

Piraba goriva: 5.3 - 6.7 / 100 km. Emisije CO₂: 139 - 155 g/km. Slika je simbolična.

Panda FUN

Zabavno jo je peljati!

ABS + EBD, 2 varnostni blazini, klimatska naprava, avtoradio s predvajalnikom zvočnik, električni pomik prednjih stekel in centralno zaklepanje, električni servovojačevalnik volana Dualdrive, potovalni računalnik.

Že za 8.250 €
(1.977.030 SIT).

FIAT

www.fiat.si

EURO NCAP
www.euroncap.com

AVTOTRADE, d.o.o., Vrhnika
Sinja Gorica 11, 1360 Vrhnika
tel.: 01 750 51 99, 755 79 00

www.fiatbravo.si

